

ΜΟΝΙΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ: Λ. Καλογήρου, Π.Ε.Δ.

Στ. Σταύρου, Π.Ε.Δ.

Ε. Γεωργίου-Αντωνίου, Α.Ε.Δ.

Αρ. Υπόθεσης: 15161/16

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

-v-

1. Χριστοδούλου
2. Ζολώτα
3. Fole
4. Χριστοδούλου
5. Κιζουρίδη
6. A.C. Christodoulou Consultants Ltd
7. Marfin Investment Group Ανώνυμος Εταιρεία
Συμμετοχών, πρώην Marfin Financial Group
Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών
8. Focus Maritime Corp

Κατηγορούμενοι

31 Ιουλίου, 2020

ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ:

Για την Κατηγορούσα Αρχή: κ. Α. Αριστείδης με κα Λ. Σίγαρ

Για τους Κατηγορούμενους 1 και 6: κ. Ε. Ευσταθίου με κ. Δ. Νικολετόπουλο
και κα Θ. Παπαχαραλάμπους

Για τους Κατηγορούμενους 2, 3 και 8: κ. Α. Αιμιλιανίδης με κα Α. Παπαμιχαήλ

Για την Κατηγορούμενη 4: κ. Χ. Μίτσιγκας

Για την Κατηγορούμενη 7: κ. Α. Χαβιαράς και κ. Ν. Θρασυβούλου

Κατηγορούμενοι 1 και 4 παρόντες

Κατηγορούμενοι 2 και 3 απόντες

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

(Εκ πρώτης Όψεως)

ΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ

Με βάση το κατηγορητήριο, ως έχει τροποποιηθεί με διατάγματα του Δικαστηρίου ημερομηνίας 11/01/2018 και 12/02/2018, οι Κατηγορούμενοι αντιμετωπίζουν τριάντα συνολικά κατηγορίες σε σχέση με τα ακόλουθα αδικήματα:

A) Κατηγορούμενος 1:

- Συναλλαγές που υποδηλώνουν διαφθορά, κατά παράβαση των άρθρων 2, 3(α), 4, 5 και 6, του Περί Προλήψεως της Διαφθοράς Νόμου, Κεφ. 161 και 20 του Ποινικού Κώδικα («Π.Κ.»), Κεφ. 154 (κατηγορίες 1, 3 και 5).

Με βάση τις λεπτομέρειες του αδικήματος της κατηγορίας 1, μεταξύ Φεβρουαρίου και Νοεμβρίου 2006, ενώ ήταν Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (στη συνέχεια «ΚΤΚ») συμφώνησε να λάβει από την Κατηγορούμενη 7 και από τον αποβιώσαντα Ανδρέα Βγενόπουλο (στη συνέχεια «ΑΒ») το ποσό του €1 εκ. κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά, δηλαδή συμφώνησε να δεχθεί το εν λόγω ποσό ως αμοιβή για να μην προβεί στη δέουσα έρευνα ως προς τη δυνατότητα της Κατηγορούμενης 7 να ασκεί έλεγχο στη Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (στη συνέχεια «ΛΚΤ»), ενόψει της αγοράς μετοχών από την Κατηγορούμενη 7 και από το Επενδυτικό Ταμείο TOSCA FUND, σε ποσοστό 9,98% και 8,18%, αντίστοιχα.

Με βάση τις λεπτομέρειες της κατηγορίας 3, μεταξύ Φεβρουαρίου 2006 και 21 Σεπτεμβρίου 2009, στη Λευκωσία και στην Αθήνα, έλαβε, από την Κατηγορούμενη 7 και τον αποβιώσαντα ΑΒ, μέσω της Κατηγορούμενης 6, προς όφελος του ιδίου και των Κατηγορουμένων 4 και 6, το ποσό του €1 εκ., κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά, ως οι λεπτομέρειες που παρατίθενται στην κατηγορία 1.

Με βάση, τέλος, τις λεπτομέρειες της κατηγορίας 5, μεταξύ Οκτωβρίου 2006 και Ιανουαρίου 2007, ενώ ήταν Διοικητής της ΚΤΚ, έλαβε από τον ΑΒ, την εργοδότηση του πρώην Κατηγορούμενου 5, σε υψηλόβαθμη θέση στη ΛΤΚ, κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά, ως αντιπαροχή για να απέχει από τα καθήκοντά του, δηλαδή παρέλειψε να ενστεί στο διορισμό του ΑΒ ως δευθύνοντα συμβούλου στη ΛΚΤ, ενώ εκκρεμούσε έρευνα της ΚΤΚ, σε σχέση με καταγγελίες εναντίον του ΑΒ.

- Δεκασμός Δημόσιου Λειτουργού, κατά παράβαση του άρθρου 100(α) του Π.Κ. (κατηγορίες 6, 8, 10 και 11).

Με βάση τις λεπτομέρειες των υπό αναφορά αδικημάτων, ο Κατηγορούμενος συμφώνησε και έλαβε τα ανταλλάγματα που αναφέρονται στις λεπτομέρειες των κατηγοριών 1, 3 και 5, αντίστοιχα.

- Δωροληψία από οικείους δημόσιους Αξιωματούχους, κατά παράβαση των άρθρων 2, 3 και 4(3) του περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς, Νόμος 23(ΙΙΙ)/2000 και του άρθρου 20 του Π.Κ. (κατηγορίες 15, 16, 17 και 18), με λεπτομέρειες ανάλογες των προαναφερθέντων αδικημάτων.
- Κατάχρηση εξουσίας, κατά παράβαση του άρθρου 105 Π.Κ. (κατηγορίες 19 και 20).
- Κατάχρηση εμπιστοσύνης από δημόσιο λειτουργό κατά παράβαση των άρθρων 133 και 35 του Π.Κ. (κατηγορίες 21 και 22).

Με βάση τις λεπτομέρειες των ως άνω κατηγοριών (19-22), ο Κατηγορούμενος 1, προέβη στις αυθαίρετες πράξεις και παραλείψεις που περιγράφονται στις κατηγορίες 1 και 5, ενεργώντας με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Κατηγορούμενης 7 και του ΑΒ, αντί αυτών της ΛΚΤ.

- Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 4(1)(ii)(2), 5, 7 και 8 του Περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου 188(I)/07 και άρθρο 20 του Π.Κ. (κατηγορίες 23-30).

Με βάση τις λεπτομέρειες των υπό αναφορά κατηγοριών ο Κατηγορούμενος 1:

- (α) απέκτησε το ποσό του €1 εκ., ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι αποτελούσε έσοδο από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος (κατηγορίες 23 και 27, αντίστοιχα).
 - (β) συγκάλυψε την αληθή φύση και πηγή σε σχέση με την απόκτηση του €1 εκ., με την ετοιμασία εικονικής και ετεροχρονισμένης σύμβασης παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, απόδειξης είσπραξης και χειρόγραφων εγγράφων συμβουλευτικών υπηρεσιών (κατηγορίες 24 και 28).
 - (γ) έθεσε σε κυκλοφορία το υπό αναφορά εικονικό και ετεροχρονισμένο έγγραφο συμβουλευτικών υπηρεσιών (κατηγορίες 25 και 29).
 - (δ) μεταξύ 15/09/2009 και 21/09/2009, μετακίνησε το ποσό του €1 εκ. πλέον τους τόκους (σύνολο €1.060.085,32) από λογαριασμό που διατηρούσε η Κατηγορούμενη 6 στην Ελλάδα, σε λογαριασμό που διατηρούσε ο πρώην Κατηγορούμενος 5 στην Marfin Popular Bank στην Κύπρο (κατηγορίες 26 και 30)
- B) Ο Κατηγορούμενος 2 αντιμετωπίζει από κοινού με τον Κατηγορούμενο 1 και άλλους Κατηγορούμενους, τις ως άνω κατηγορίες, 24, 25, 28 και 29, σε σχέση με τα αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ως οι πιο πάνω αναφερθείσες λεπτομέρειες.

Γ) Ο Κατηγορούμενος 3 αντιμετωπίζει τις κατηγορίες συναλλαγών με αντιπροσώπους που υποδηλώνουν διαφθορά (κατηγορία 4), του δεκασμού δημόσιου λειτουργού (κατηγορία 9), ενεργού δωροδοκίας (κατηγορία 13) και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (κατηγορίες 23 και 27).

Με βάση τις λεπτομέρειες των κατηγοριών 4, 9 και 13, κατηγορείται ότι μαζί με άλλους Κατηγορούμενους, τον ΑΒ και με τη συνέργεια του Κατηγορούμενου 2 και του Κυριάκου Μάγειρα, έδωσαν στον Κατηγορούμενο 1 το ποσό του €1 εκ. ως αμοιβή για να απέχει από τα καθήκοντά του, υπό περιστάσεις που υποδηλώνουν διαφθορά, ως οι αναφερθείσες λεπτομέρειες των κατηγοριών 1, 3 και 5.

Όσον αφορά τις κατηγορίες 23 και 27, κατηγορείται ότι συνήργησε στην απόκτηση του €1 εκ. από τους Κατηγορούμενους 1, 4 και 6, ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει, ότι αποτελούσε προϊόν από παράνομες δραστηριότητες.

Δ) Η Κατηγορούμενη 4 αντιμετωπίζει τις κατηγορίες 23-30 που αφορούν στα αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ως οι ανωτέρω αναφερθείσες λεπτομέρειες των αδικημάτων.

Ε) Τις ίδιες ως άνω κατηγορίες (23-30) αντιμετωπίζει και η Κατηγορούμενη 6.

ΣΤ) Η Κατηγορούμενη 7 αντιμετωπίζει αντίστοιχες κατηγορίες με τον Κατηγορούμενο 1, ήτοι:

- Συναλλαγών με αντιπροσώπους οι οποίες υποδηλώνουν διαφθορά (κατηγορίες 2 και 4)
- Δεκασμού δημόσιου λειτουργού (κατηγορίες 7 και 9) και

- Ενεργού δωροδοκίας (κατηγορίες 12, 13 και 14)

Οι λεπτομέρειες των αδικημάτων είναι ως έχουν ήδη αναφερθεί και σχετίζονται σε κατ' ισχυρισμό δωροδοκία του Κατηγορούμενου 1, μέσω της Κατηγορούμενης 6, με το ποσό του €1 εκ.

- Z) Τέλος, η Κατηγορούμενη 8 αντιμετωπίζει τις κατηγορίες 4, 9, 13, 23, 24, 25, 27, 28 και 29, με τις ως άνω αναφερθείσες λεπτομέρειες.

ΣΥΝΟΨΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ - Η ΕΚΔΟΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Για να αποδείξει την υπόθεσή της η Κατηγορούσα Αρχή κάλεσε 76 μάρτυρες, οι οποίοι κατέθεσαν 462 συνολικά Τεκμήρια, μερικά από τα οποία περιέχουν εκατομμύρια ηλεκτρονικά αρχεία. Όπως για παράδειγμα οι σκληροί και ψηφιακοί δίσκοι (**Τεκμήρια 27-43, 213 και 214**).

Η μαρτυρία υπήρξε ογκωδέστατη και η ακροαματική διαδικασία διήρκησε τρία και πλέον χρόνια. Παρά το μεγάλο εύρος της μαρτυρίας και των επί μέρους πτυχών που απασχόλησαν, η υπόθεση στην ουσία της, δεν είναι τόσο περίπλοκη, όσο, τουλάχιστον, αναδύεται μέσα από την πληθώρα του μαρτυρικού υλικού το οποίο τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Πολύ συνοπτικά, η εκδοχή της Κατηγορούσας Αρχής είναι πως ο αποβιώσας ΑΒ, προκειμένου να αποκτήσει έλεγχο της ΛΚΤ μέσω της Κατηγορούμενης 7, προσέγγισε τον Κατηγορούμενο 1, τότε Διοικητή της ΚΤΚ και αφού του υποσχέθηκε αθέμιτα ανταλλάγματα, υποσχέσεις τις οποίες στη συνέχεια υλοποίησε, πέτυχε με τον τρόπο αυτό την εκλογή του στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της ΛΚΤ, χωρίς ο Κατηγορούμενος 1, να προβάλλει ένσταση στο διορισμό του, ως κατ' ισχυρισμό, καθηκόντως όφειλε.

Τα υπό αναφορά αθέμιτα ανταλλάγματα που, κατ' ισχυρισμό, δόθηκαν στον Κατηγορούμενο 1 ήταν:

- (α) Το ποσό του €1 εκ. το οποίο εμβάστηκε σε λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 που διατηρούσε στην Marfin Egnatia Bank S.A. (στη

συνέχεια «ΜΕΒ»), στην Αθήνα. Το έμβασμα φέρεται να διενεργήθηκε από την Κατηγορούμενη 7, μέσω της Κατηγορούμενης 8.

- (β) Η εργοδότηση του πρώην Κατηγορούμενου 5 (στη συνέχεια «Κιζουρίδη»), πρώην συζύγου της Κατηγορούμενης 4, θυγατέρας του Κατηγορούμενου 1, σε υψηλόβαθμη θέση στη ΛΚΤ.

Οι αντιπαροχές που κατ' ισχυρισμό δόθηκαν από τον Κατηγορούμενο 1 ήταν:

- (α) η παράλειψη διενέργειας έρευνας, αναφορικά με τη δυνατότητα της Κατηγορούμενης 7 να ασκήσει έλεγχο στη ΛΚΤ, ενόψει της απόκτησης ποσοστού που υπερέβαινε το 10% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΛΚΤ, μέσω της αγοράς μετοχών της ΛΚΤ από την HSBC και από το επενδυτικό ταμείο TOSCA FUND, σε ποσοστό 9,98% και 8,18%, αντίστοιχα και
- (β) η παράλειψη του Κατηγορούμενου 1 να διατάξει έρευνα και να εγείρει ένσταση στο διορισμό του ΑΒ στη θέση του διευθύνοντα συμβούλου της ΛΚΤ, που έλαβε χώρα στις 06/11/2006.

Το γεγονός ότι στις 27/07/2007, εμβάστηκε ποσό €1 εκ. σε λογαριασμό που διατηρούσε η Κατηγορούμενη 6 στην Αθήνα, από λογαριασμό που διατηρούσε η Κατηγορούμενη 8 στην ΜΕΒ, δεν τελεί υπό αμφισβήτηση. Δεν αμφισβητείται επίσης, ότι ο Κιζουρίδης, διορίστηκε σε υψηλόβαθμη θέση στη ΛΚΤ. Είναι, περαιτέρω, κοινά παραδεκτό ότι ο ΑΒ είχε εκλεγεί στις 06/11/2006, διευθύνων σύμβουλος της ΛΚΤ.

Έντονα, όμως, αμφισβητήθηκαν οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες φέρονται να έλαβαν χώρα τα ως άνω γεγονότα. Σθεναρή θέση του Κατηγορούμενου 1, η οποία υποστηρίχθηκε και από τους υπόλοιπους Κατηγορούμενους, ήταν ότι δεν προέβη σε οποιαδήποτε επιλήψιμη πράξη ή παράλειψη που σχετίζεται με την εκλογή του ΑΒ στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΛΚΤ ή στην όλη διαδικασία απόκτησης μετοχών της ΛΚΤ από την

Κατηγορούμενη 7 και από το επενδυτικό και κατ' ισχυρισμό συνδεδεμένο ταμείο TOSCA FUND.

Όσον δε αφορά την πληρωμή του €1 εκ. προς την Κατηγορούμενη 6, θέση των Κατηγορουμένων, ήταν πως επρόκειτο για νόμιμο αντάλλαγμα, στη βάση υπηρεσιών που είχε προσφέρει ο Κατηγορούμενος 1 προς την Κατηγορούμενη 8, μέσω της Κατηγορούμενης 6 Εταιρείας του, μετά την αφυπηρέτησή του από τη θέση του Διοικητή της ΚΤΚ.

Σε ό,τι αφορά το κατ' ισχυρισμόν αντάλλαγμα που σχετίζεται με το διορισμό του Κιζουρίδη σε υψηλόβαθμη θέση στη ΛΚΤ, θέση των Κατηγορουμένων και ιδιαιτέρως του Κατηγορούμενου 1, ήταν πως δεν είχε οποιαδήποτε εμπλοκή και ότι ο διορισμός έγινε με βάση τα προσόντα, την πείρα και την αξία του.

Όπως έχει επισημανθεί πιο πριν, παρά την απλότητα των επίδικων θεμάτων, κατέθεσε υπερβολικά μεγάλος αριθμός μαρτύρων και τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου ογκώδης μαρτυρία, μέσω της οποίας η Κατηγορούσα Αρχή επεδίωξε να αποδείξει, ανάμεσα σε άλλα, ότι:

- I. Η Κατηγορούμενη 7 και ο ΑΒ κατέστρωσαν σχέδιο το οποίο εν τέλει υλοποίησαν για να αποκτήσουν τον έλεγχο της ΛΚΤ. Στα πλαίσια αυτού του σχεδίου, επιστράτευσαν τον Κατηγορούμενο 2, με τον οποίο φέρεται να συνεργαζόταν στενά ο ΑΒ. Ειδικότερα, μέσω της Εταιρείας 8 (στη συνέχεια «Focus»), την οποία είχαν φροντίσει να χρηματοδοτήσουν με μεγάλα δάνεια χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις, χρημάτισαν διάφορα πρόσωπα, ώστε να επιτύχουν τους σκοπούς τους. Ανάμεσα στα πρόσωπα που χρηματίστηκαν, με βάση πάντα την εκδοχή της Κατηγορούσας Αρχής, ήταν και ο Κατηγορούμενος 1 με το ποσό του €1 εκ., ως ανωτέρω αναφέρθηκε.
- II. Προκειμένου να αποδείξει την πιο πάνω εκδοχή κάλεσε πολλούς μάρτυρες και κατέθεσε εξαιρετικά μεγάλο αριθμό εγγράφων και ηλεκτρονικών αρχείων, τα οποία εξασφάλισε μέσω δικαστικής συνδρομής

από τις Ελληνικές Αρχές. Τα υπό αναφορά Τεκμήρια σχετίζονται με τις έρευνες που διενεργήθηκαν στα γραφεία των Κατηγορουμένων 2, 3, 7 και 8. Λήφθηκαν, επίσης, καταθέσεις με τη συνδρομή των αρμόδιων Ελληνικών Αρχών από διάφορα πρόσωπα που βρίσκονταν στην Ελληνική επικράτεια.

III. Αφού εν συνεχεία ανέλυσε το μαρτυρικό υλικό που εξασφάλισε ως ανωτέρω, επιχείρησε να καταδείξει, με τη βοήθεια και εμπειρογνώμωνων μαρτύρων, τους οποίους είχε επιστρατεύσει και στη συνέχεια καλέσει ως μάρτυρες στη διαδικασία (ΜΚ31, 55, 75 και 76) ότι:

- Τα διάφορα ποσά που πληρώνονταν από την Focus, με διακριτικά XXX, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το επίδικο ποσό του €1 εκ., που εμβάστηκε στην Αθήνα, προέρχονταν στην πραγματικότητα από χρήματα που ανήκαν στην Κατηγορούμενη 7. Εχρησιμοποιείτο δηλαδή η Focus ως όχημα για τις επιλήψιμες πληρωμές της Κατηγορούμενης 7. Στα πλαίσια αυτά τέθηκε αρκετά μεγάλος όγκος μαρτυρίας στην προσπάθεια της Κατηγορούσας Αρχής να καταδείξει, ότι η Κατηγορούμενη 7 ενεργούσε κάτω από παρόμοιες περιστάσεις ως ενήργησε στην επίδικη περίπτωση (similar fact evidence).
- Ότι υπεύθυνος για την εκτέλεση των οδηγιών σε σχέση με τις ως άνω επιλήψιμες πληρωμές ήταν ο Κατηγορούμενος 3, υπάλληλος της ΜΕΒ.
- Ότι οι εντολές για τις υπό αναφορά πληρωμές δίδονταν, όχι από τη Focus, αλλά από ανώτατα στελέχη της Κατηγορούμενης 7 και/ή της ΜΕΒ και της Marfin Bank, οι οποίες ελέγχονταν από την Κατηγορούμενη 7.

IV. Πέραν των ανωτέρω, κλήθηκαν από την Κατηγορούσα Αρχή αρκετοί λειτουργοί της Κεντρικής Τράπεζας καθώς και εμπειρογνώμονες, στην προσπάθεια της να καταδείξει ότι, ο Κατηγορούμενος 1 δεν διεξήγαγε τις αναγκαίες, υπό τις περιστάσεις, έρευνες:

- σε σχέση με τις περιστάσεις απόκτησης μετοχικού κεφαλαίου της ΛΚΤ από την Κατηγορούμενη 7, μέσω της HSBC και από το Επενδυτικό Ταμείο TOSCA FUND καθώς και για τη διασύνδεση της Κατηγορούμενης 7 με την HSBC και το TOSCA FUND και
- για την καταλληλότητα του ΑΒ να εκλεγεί ως διευθύνων σύμβουλος της ΛΚΤ.

V. Κλήθηκαν, επίσης, αρκετοί μάρτυρες στην προσπάθεια της Κατηγορούσας Αρχής να αποδείξει ότι το ποσό του €1 εκ. το οποίο παραδεκτά εμβάστηκε σε λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 στην Αθήνα, αποτελούσε αθέμιτο αντάλλαγμα, ως ανωτέρω αναφέρθηκε. Στα πλαίσια αυτά κλήθηκαν πρώην υπάλληλοι, ο λογιστής της Κατηγορούμενης 6 και διάφοροι άλλοι μάρτυρες για να καταδειχθεί ότι:

- η απόδειξη είσπραξης του ποσού του €1 εκ. και το συμβόλαιο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ημερ. 13/07/2007 (**Τεκμήρια 12** και **9**, αντίστοιχα) ήταν εικονικά και ετεροχρονισμένα
- στην πραγματικότητα δεν προσφέρθηκαν οποιεσδήποτε υπηρεσίες από την Κατηγορούμενη 6 προς την Κατηγορούμενη 8, ώστε να δικαιολογείτο η πληρωμή του ποσού του €1 εκ. από τη δεύτερη προς την πρώτη.

VI. Κλήθηκαν, τέλος, διάφοροι μάρτυρες και εμπειρογνώμονες στην προσπάθεια της Κατηγορούσας Αρχής να καταρρίψει ισχυρισμούς που πρόβαλαν οι Κατηγορούμενοι και ειδικότερα:

- τη θέση του Κατηγορούμενου 2 που προβλήθηκε στο υπόμνημά του προς τις Ανακριτικές Αρχές της Ελλάδας (**Τεκμήριο 5**) ότι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που, κατ' ισχυρισμό, πρόσφερε ο Κατηγορούμενος 1, μέσω της Κατηγορούμενης 6, ήταν επωφελείς για τις Εταιρείες του ομίλου του

- διάφορους ισχυρισμούς του Κατηγορούμενου 1 σε μέσα ενημέρωσης σε σχέση με το ρόλο και την εμπλοκή του στην Κατηγορούμενη 6 Εταιρεία

Επιπλέον, κατέθεσαν οι ανακριτές και άλλα μέλη της Αστυνομίας που έλαβαν μέρος στις ανακρίσεις ή περισυνέλεξαν τα Τεκμήρια της υπόθεσης.

Παρόλο που διεξήλθαμε το σύνολο του μαρτυρικού υλικού, θεωρούμε ακრειαστο να επεκταθούμε και να αναφερθούμε σε λεπτομέρειες, δεδομένου ότι είναι πολύ καλά γνωστό ότι το Δικαστήριο, σ' αυτό το στάδιο, δεν προβαίνει σε ενδελεχή αξιολόγηση της μαρτυρίας.

Νοείται, βέβαια, πως όπου κριθεί αναγκαίο, ανάλογα και με τις εισηγήσεις των συνηγόρων τις οποίες θα παραθέσουμε στη συνέχεια, θα επανέλθουμε με στοχευμένες αναφορές σε συγκεκριμένες πτυχές της μαρτυρίας.

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΗΓΟΡΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση της μαρτυρίας εκ μέρους της Κατηγορούσας Αρχής, όλοι οι συνηγόροι υπέβαλαν εισηγήσεις ότι δεν έχει αποδειχθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση. Ειδικότερα:

- Ο ευπαίδευτος συνήγορος των Κατηγορουμένων 1 και 6, κ. Ευσταθίου για πλειάδα λόγων που ανέπτυξε ενώπιον του Δικαστηρίου, υποστήριξε ότι δεν δικαιολογείται η κλήση των Κατηγορουμένων που εκπροσωπεί σε απολογία, σε καμία από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν.

Κατ' αρχάς, υποστήριξε, ότι, δεν περιλαμβάνονται στην Έκθεση αδικήματος των διαφόρων κατηγοριών, όλα τα νομοθετήματα και όλα τα άρθρα που θεμελιώνουν τα όσα καταλογίζονται στους Κατηγορούμενους και ιδιαιτέρως στον Κατηγορούμενο 1, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται το Άρθρο 12.5(α) του Συντάγματος που διασφαλίζει το δικαίωμα ενός

κατηγορουμένου να γνωρίζει για ποιο λόγο βρίσκεται ενώπιον του Δικαστηρίου. Κατ' επέκταση αυτής της παράβασης, παραβιάστηκε και το δικαίωμα των Κατηγορουμένων για δίκαιη δίκη. Όπως παραστατικά το έθεσε ο συνήγορος, οι Κατηγορούμενοι ως εκ της παράλειψης αυτής *“επορεύοντο στα τυφλά κατά τη διάρκεια της δίκης, ακούοντας διάφορα”*. Ως κατάληξη στο επιχείρημα, ο κ. Ευσταθίου υπέβαλε, ότι, υπάρχει προφανής παρανομία και/ή ουσιώδης παρατυπία που θα πρέπει οπωσδήποτε να οδηγήσει στην ακύρωση του κατηγορητηρίου.

Το δεύτερο επιχείρημα που ανέπτυξε ο συνήγορος αφορούσε την επαναφορά ενός ζητήματος που το Δικαστήριο μας είχε εξετάσει και προδικαστικά και αποτέλεσε και το αντικείμενο της Ενδιάμεσης Απόφασης μας ημερ. 18/09/2017. Πρόκειται για το ενδεχόμενο κατάχρησης δικαστικής διαδικασίας, εδραζόμενη στο γεγονός ότι οι Κατηγορούμενοι 1 και 6 ήδη αντιμετώπισαν, παραδέχτηκαν, τιμωρήθηκαν (ο Κατηγορούμενος 1, μάλιστα, με ποινή φυλάκισης) στα πλαίσια άλλης υπόθεσης – της 793/14 – για το ίδιο €1 εκ. που είναι στο επίκεντρο και της παρούσας υπόθεσης. Στα πλαίσια της εν λόγω, προηγούμενης (φορολογικής) υπόθεσης, το ποσό του €1 εκ. θεωρήθηκε έσοδο της Κατηγορούμενης 6 και επιβλήθηκε και πληρώθηκε η αναλογούσα φορολογία (μαζί με το πρόστιμο) και εδώ, παρουσιάζεται ως το αντικείμενο δωροδοκίας και διαφθοράς.

Η επανεξέταση του ζητήματος, εισηγήθηκε ο κ. Ευσταθίου, δικαιολογείται ενόψει της προσαχθείσας μαρτυρίας και τα όσα αυτή αποκάλυψε σε σχέση με τους εν γένει χειρισμούς από πλευράς Κατηγορούσας Αρχής, κάτι το οποίο δεν είχε διαφανεί στο προδικαστικό στάδιο της πρώτης εξέτασης. Στο πλαίσιο αυτό, στάθηκε ιδιαίτερος στο **Τεκμήριο 300** και την επισυνημμένη σ' αυτό ένορκη δήλωση του ΜΚ2 (Μόδεστου Πογιατζή) όπου παραδέχεται ότι το Δεκέμβριο του 2013, έλαβε εντολή από το Γενικό Εισαγγελέα να διαχωρίσει την υπόθεση σε δύο ποινικούς φακέλους, καθ' ότι - κατά τα λεγόμενα του - στην εν λόγω ένορκη δήλωση το ποσό *“δεν φαίνεται να αφορά παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών”*. Στην προκειμένη περίπτωση, εισηγήθηκε ο συνήγορος, ότι

απλώς υπήρξαν παραλείψεις στη διερεύνηση της υπόθεσης, αλλά υπήρξε εντολή να μην αναζητηθεί η αλήθεια και η διερεύνηση να περιοριστεί στην αναζήτηση στοιχείων που να τεκμηριώνουν ότι ο Κατηγορούμενος 1 δωροδοκήθηκε.

Ως τρίτο, διαζευκτικό επιχείρημα για την απαλλαγή των Κατηγορουμένων, ο συνήγορος, με αρκετή λεπτομέρεια, αναφέρθηκε στην ουσία της υπόθεσης, το εύρος αλλά και την ποιότητα της προσαχθείσας μαρτυρίας. Ιδιαίτερος καυστικός ήταν σε σχέση με τη μαρτυρία των δύο τελευταίων μαρτύρων της Κατηγορούσας Αρχής (MK75 και MK76) την οποία και απέρριψε ως κατευθυνόμενη και κατ' ουσία χαλκευμένη.

Για καθένα ξεχωριστά από τους προαναφερθέντες λόγους, ζήτησε την απαλλαγή των Κατηγορούμενων 1 και 6 απ' αυτό το στάδιο της υπόθεσης.

– Ο ευπαιδευτος συνήγορος των Κατηγορουμένων 2, 3 και 8, κ. Αιμιλιανίδης, εισηγήθηκε πως δεν δικαιολογείται η κλήση τους σε απολογία για τους ακόλουθους, επιγραμματικά, λόγους:

1. Το Δικαστήριο στερείται δικαιοδοσίας να εκδικάσει την υπόθεση, επειδή, κατά την εισήγηση, η μεταφορά του €1 εκ. από το λογαριασμό της Focus στο λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6, έγινε στην Ελλάδα. Ουδεμία πράξη των Κατηγορουμένων, υπέδειξε ο συνήγορος, έλαβε χώρα στην Κύπρο και ως εκ τούτου το Κακουργιοδικείο στερείται δικαιοδοσίας, επικαλούμενος, προς τούτο, τις διατάξεις του άρθρου 20 του Περί Δικαστηρίων Νόμου 14/60 και του άρθρου 5 του Π.Κ.
2. Υπήρξε κατάχρηση της διαδικασίας λόγω της κακόπιστης, άδικης και ανέντιμης συμπεριφοράς της Κατηγορούσας Αρχής.

Η ανέντιμη και κακόβουλη συμπεριφορά, κατά το συνήγορο, συνίσταται:

- σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 2, στο γεγονός ότι καταχωρίστηκε κατηγορητήριο, περιλαμβάνοντας, εσκεμμένα και παραπλανητικά, κατηγορία εναντίον του, ότι το αδίκημα διαπράχθηκε στην Κύπρο, ενώ δεν υπήρχε τέτοια μαρτυρία. Και με αυτό τον τρόπο, υποστήριξε, πέτυχαν την έκδοση του Κατηγορούμενου 2 από τις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές. Ο κ. Αιμιλιανίδης, επεσήμανε πως με βάση την απόφαση του Αρείου Πάγου που αποφάσισε την παράδοση του Εκζητούμενου, τότε, Κατηγορούμενου 2, εάν αποκαλυπτόταν ότι η αποδιδόμενη ως παράνομη πράξη είχε λάβει χώρα **και** στην Ελλάδα, τότε με βάση το ελληνικό δίκαιο, το Ελληνικό Δικαστήριο δεν θα εξέδιδε τον ύποπτο, αλλά θα διέταζε την εκδίκασή του στην Ελλάδα, όπως έπραξε για τον, επίσης Έλληνα υπήκοο, Κυριάκο Μάγειρα.
- Όσον αφορά τον Κατηγορούμενο 3, Ρουμάνο υπήκοο, οι αρμόδιες Κυπριακές αρχές, ενώ γνώριζαν ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε μαρτυρία ότι διέπραξε οποιαδήποτε παράνομη πράξη που σχετίζεται με την υπόθεση, το έτος 2009, εντούτοις εσκεμμένα και παραπλανητικά, πληροφόρησαν το αρμόδιο Ρουμανικό Δικαστήριο ότι τα αδικήματα έλαβαν χώρα μεταξύ Ιουλίου 2007 και Σεπτεμβρίου 2009 (βλ. **Τεκμήριο 316(α)**). Το Δικαστήριο της Ρουμανίας, στηριζόμενο σ' αυτή την, αναληθή, κατά την εισήγηση του συνηγόρου, πληροφόρηση, αποφάσισε την έκδοση του Κατηγορούμενου 3. Εάν, ως έπρεπε, αποκαλυπτόταν ότι τα κατ' ισχυρισμό αδικήματα είχαν διαπραχθεί το έτος 2007, δεν θα μπορούσε να εκδοθεί γιατί με βάση το Ρουμανικό δίκαιο, τα αδικήματα θα είχαν παραγραφεί.

Παρά, δηλαδή, την ανυπαρξία μαρτυρίας συμφώνως κατηγορητηρίου για τον τόπο και χρόνο διάπραξης των αδικημάτων, αντίστοιχα, καταχωρίστηκε εσκεμμένα κατηγορητήριο με τις συγκεκριμένες κατηγορίες, με αποκλειστικό σκοπό την επίτευξη της εκτέλεσης των Ευρωπαϊκών Ενταλμάτων Σύλληψης (στη συνέχεια «ΕΕΣ») και την προσαγωγή των Κατηγορουμένων 2

και 3 στην Κύπρο. Κατ' αυτό τον τρόπο, κατέληξε ο συνήγορος, η Κατηγορούσα Αρχή παραπλάνησε εσκεμμένα τα Δικαστήρια των ως άνω χωρών της ΕΕ, πετυχαίνοντας την εκτέλεση των ΕΕΣ, που άλλως πως δεν θα μπορούσαν να είχαν εκτελεστεί. Η συμπεριφορά αυτή, συνιστά, κατά τον συνήγορο, κακοπιστία και άδικη ενέργεια εκ μέρους της Κατηγορούσας Αρχής.

- Πέραν των ανωτέρω, η Κατηγορούσα Αρχή παραπλάνησε και τα Κυπριακά Δικαστήρια, τόσο το Κακουργιοδικείο όσο και το Εφετείο, στα πλαίσια της εκδίκασης της ένστασης των Κατηγορουμένων 2 και 3 σε σχέση με τη νομιμότητα των ΕΕΣ και του συνακόλουθου θέματος κατάχρησης διαδικασίας. Η εσκεμμένη παραπλάνηση, συνιστάται, κατά το συνήγορο, στο γεγονός ότι, ενώ η Κατηγορούσα Αρχή γνώριζε ότι οι Κατηγορούμενοι 2 και 3 προσήχθησαν στο Δικαστήριο μετά από την εκτέλεση των ημεδαπών Ενταλμάτων Σύλληψης, τα οποία είχαν ακυρωθεί με την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου (βλ. **Μιχάλη Ζολώτα κ.ά.** Πολιτική Έφ. Αρ. 381/2017 ημερ. 09/07/2019), ουδέποτε το είχε αποκαλύψει, είτε στην πρωτόδικη, είτε στην κατ' έφεση διαδικασία, αφήνοντας παραπλανητικά να εννοηθεί, ότι οι Κατηγορούμενοι 2 και 3 είχαν προσαχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου κατ' ακολουθία της εκτέλεσης των Ευρωπαϊκών και όχι των ημεδαπών Ενταλμάτων Σύλληψης.
3. Παραβιάστηκε η αρχή της δίκαιης δίκης, εκ του γεγονότος ότι η Κατηγορούσα Αρχή υποστήριξε δύο διαφορετικές και αντιφατικές μεταξύ τους εκδοχές στις δύο υποθέσεις. Υπέδειξε, εν προκειμένω, ότι στην πρώτη (φορολογική) υπόθεση (βλ. **Τεκμήρια 313** και **314**) η Κατηγορούσα Αρχή προώθησε τη θέση ότι το €1 εκ. που εισέπραξε η Κατηγορούμενη 6 ήταν [νόμιμο προφανώς] εισόδημα, το οποίο απέκρυψε για να αποφύγει την επιβολή φορολογίας. Στη δεύτερη (παρούσα) υπόθεση, προωθείται η εκδοχή ότι το ίδιο €1 εκ., είναι προϊόν διαφθοράς. Δεν είναι όμως δυνατό, κατά το συνήγορο, το ίδιο

ποσό να είναι ταυτόχρονα και φορολογητέο – δηλαδή νόμιμο – και προϊόν παράνομου, γενεσιουργού αδικήματος.

4. Παραβιάστηκε η αρχή **nullum crimen, nulla poena sine lege** (κανένα έγκλημα καμία ποινή χωρίς νόμο) και το Άρθρο 12(1) του Συντάγματος, σε σχέση με την κατηγορία 23, με βάση την οποία οι Κατηγορούμενοι 3 και 8, φέρονται μεν να έχουν διαπράξει το αδίκημα μεταξύ Ιουλίου 2007 και Σεπτεμβρίου 2009, αλλά με την προσαχθείσα μαρτυρία τους καταλογίστηκε ότι έδρασαν τον Ιούλιο του 2007. Αφού ο συνήγορος υπέδειξε πως ουδεμία μαρτυρία τους συνέδεσε με τη μεταφορά του ποσού από το λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 στον Κιζουρίδη που έλαβε χώρα το Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποστήριξε πως στην υπό αναφορά κατηγορία, δεν είναι δυνατό να καταδικαστούν οι Κατηγορούμενοι 3 και 8 γιατί ο Νόμος, επί του οποίου στηρίζεται το αδίκημα, τέθηκε σε ισχύ την 01/01/2008 (βλ. άρθρο 79 του Ν. 188(I)/2007).
5. Επί της ουσίας, δεν υπάρχει μαρτυρία στη βάση της οποίας θα μπορούσαν να στοιχειοθετηθούν οι κατηγορίες που αντιμετωπίζουν οι Κατηγορούμενοι 2, 3 και 8.

Αναπτύσσοντας το λόγο αυτό ο ευπαίδευτος συνήγορος, ανέδειξε και ανέλυσε διάφορα σημεία από την ογκώδη μαρτυρία που έχει κατατεθεί, εισηγούμενος ότι:

- Είναι ελλιπέστατη και αδύνατη σε βαθμό που δεν θα μπορούσε να στηρίξει την καταδίκη των Κατηγορούμενων.
- Ελλείπει μαρτυρία σε σχέση με συστατικά στοιχεία των αδικημάτων.
- Υπάρχει εγγενής αντινομία και έλλειψη ποιότητας, ώστε να μην υπάρχει υπόθεση για να απαντηθεί από τους Κατηγορούμενους, υποδεικνύοντας την πάγια νομολογιακή αρχή πως ο

Κατηγορούμενος δεν πρέπει να καλείται σε απολογία για να συμπληρώσει κενά της Κατηγορούσας Αρχής.

- Ο ευπαιδευτος συνήγορος της Κατηγορούμενης 4, κ. Μίτσιγκας, εισηγήθηκε με τη σειρά του πως η Κατηγορούσα Αρχή, με τη μαρτυρία που προσκόμισε, απέτυχε να στοιχειοθετήσει εκ πρώτης όψεως υπόθεση εναντίον της Κατηγορούμενης 4, σε όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει.

Αναπτύσσοντας τους λόγους, ο συνήγορος υποστήριξε, εν πρώτοις και αυτός, ότι οι κατηγορίες 23 και 27 δεν στοιχειοθετήθηκαν εκ του λόγου ότι το αδίκημα, με βάση τη μαρτυρία, φέρεται να διαπράχθηκε τον Ιούλιο του έτους 2007, προτού τεθεί σε ισχύ ο Ν. 188(Ι)/2007. Επικαλούμενος το Άρθρο 12(1) του Συντάγματος, κάλεσε το Δικαστήριο να αθώσει και απαλλάξει την Κατηγορούμενη 4 από τις ως άνω κατηγορίες, αφού, κατά τον επίδικο χρόνο, δεν ήταν σε ισχύ ο Νόμος, με βάση τον οποίο κατηγορείται.

Επί της ουσίας, ο συνήγορος, υπέδειξε πως το μόνο στοιχείο που την συσχετίζει με την υπόθεση είναι το γεγονός ότι η Κατηγορούμενη 4 υπήρξε διοικητική σύμβουλος της Κατηγορούμενης 6 κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 17/06/2006 και 01/02/2010. Πέραν τούτου, η μόνη μαρτυρία που την εμπλέκει, προέρχεται από το υπόμνημα του Κατηγορούμενου 2 στην Ανακρίτρια του Πρωτοδικείου Αθηνών (**Τεκμήρια 4 και 5**) και από δηλώσεις του Κατηγορούμενου 1 στο δημοσιογράφο Λ. Μαύρο (ΜΚ21). Αφού υπέδειξε πως η μαρτυρία που προέρχεται από δηλώσεις και αναφορές συγκατηγορουμένων δεν μπορεί να έχει οποιαδήποτε αποδεικτική αξία εις βάρος της, εισηγήθηκε πως δεν στοιχειοθετήθηκε επαρκώς οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει. Επιπρόσθετα, επικαλέστηκε τη μαρτυρία του λογιστή της Εταιρείας (ΜΚ33) και άλλων μαρτύρων, από την οποία προέκυψε ότι ο Κατηγορούμενος 1 είχε την αποκλειστική διεύθυνση και διαχείριση των δραστηριοτήτων της Κατηγορούμενης 6.

- Ο εκ των ευπαιδευτών συνηγόρων της Κατηγορούμενης 7, κ. Χαβιαράς, αφού αναφέρθηκε στις κατηγορίες που αντιμετωπίζει η Κατηγορούμενη 7, υποδεικνύοντας τον κατ' ισχυρισμό τόπο και χρόνο διάπραξης των αδικημάτων, υποστήριξε πως το Κακουργιοδικείο στερείται δικαιοδοσίας να εκδικάσει την υπόθεση. Αφού αναφέρθηκε στις αρχές που διέπουν το θέμα της δικαιοδοσίας, εισηγήθηκε πως δεν υπάρχει οποιαδήποτε μαρτυρία ότι τα αδικήματα για τα οποία κατηγορείται ότι διέπραξε η Κατηγορούμενη 7, διαπράχθηκαν εν όλω ή εν μέρει στην Κύπρο. Επεσήμανε συναφώς ότι το ποσό του €1 εκ. μεταφέρθηκε στις 27/07/2007 από λογαριασμό που διατηρούσε η Focus στην ΜΕΒ στην Ελλάδα, σε λογαριασμό που διατηρούσε η Κατηγορούμενη 6, στην ίδια Τράπεζα, επίσης στην Ελλάδα. Σχετικά, υπέδειξε, είναι τα **Τεκμήρια 259, 260 και 261**. Εις ό,τι δε αφορά τη μεταφορά του ποσού του €1.060.085.32 το Σεπτέμβριο του έτους 2009, από το λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 στην Ελλάδα σε λογαριασμό του Κιζουρίδη στην Κύπρο, δεν υπάρχει οποιαδήποτε μαρτυρία που να εμπλέκει καθ' οιονδήποτε τρόπο την Κατηγορούμενη 7. Ούτε, κατά το συνήγορο, υπάρχει οποιαδήποτε μαρτυρία ότι η Κατηγορούμενη 7 είχε υποσχεθεί να προσφέρει στον Κατηγορούμενο 1 το κατ' ισχυρισμό αθέμιτο αντάλλαγμα της εργοδότησης του Κιζουρίδη στη ΛΚΤ. Σε κάθε περίπτωση, υπέδειξε ο συνήγορος, η επιστολή εργοδότησης του Κιζουρίδη (**Τεκμήριο 18**) υπεγράφη από τον ΑΒ στην Αθήνα, υπό την ιδιότητά του ως διευθύνοντα συμβούλου της ΛΚΤ.

Πέραν των ανωτέρω, ο συνήγορος υπέδειξε πως η Κατηγορούμενη 7 είναι νομικό πρόσωπο με έδρα την Ελλάδα και δεν υπάρχει οποιαδήποτε μαρτυρία ότι εξουσιοδότησε ή εκπροσωπήθηκε από οποιοδήποτε πρόσωπο στην Κύπρο για να προβεί στις ενέργειες που αναφέρονται στις κατηγορίες που αντιμετωπίζει. Επεσήμανε δε πως ο ΑΒ δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν το πρόσωπο που την εκπροσωπούσε, αφού με βάση τις λεπτομέρειες, η Κατηγορούμενη 7 κατηγορείται ότι ενεργούσε από κοινού μαζί με τον ΑΒ.

Υπό τα πιο πάνω δεδομένα, κατέληξε ο συνήγορος, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5(1)(α) του Π.Κ. Κεφ. 154, ώστε να αποκτήσουν δικαιοδοσία τα Κυπριακά Δικαστήρια να εκδικάσουν την υπόθεση.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω εισήγηση για έλλειψη δικαιοδοσίας, ο συνήγορος της Κατηγορούμενης 7 υποστήριξε πως και επί της ουσίας δεν αποδείχθηκε εκ πρώτης όψεως υπόθεση εναντίον της, ώστε να δικαιολογείται η κλήση της σε απολογία για τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει. Στα πλαίσια της εισήγησης, ο κ. Χαβιαράς αναφέρθηκε στα κύρια σημεία της μαρτυρίας που παρουσίασε η Κατηγορούσα Αρχή, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι:

- (α) Δεν έχει αποδειχθεί επαρκώς ότι η σύμβαση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και η απόδειξη είσπραξης του ποσού €1 εκ. ήταν ετεροχρονισμένες και τούτο λόγω της παράλειψης της Κατηγορούσας Αρχής να παρουσιάσει μαρτυρία από εμπειρογνώμονα.
- (β) Ακόμη και εάν γίνει δεκτή η θέση ότι το ποσό του €1 εκ. που πληρώθηκε στην Κατηγορούμενη 6 προήλθε από χρήματα της Τράπεζας και όχι της Focus, δεν υπάρχει μαρτυρία ότι έχει οποιαδήποτε εμπλοκή στη συναλλαγή αυτή η Κατηγορούμενη 7, εφόσον:
 - η συμφωνία επιμερισμού των επενδυτικών κερδών σε ποσοστό 70%-30% έγινε μεταξύ της Focus και της ΜΕΒ και
 - η πληρωμή του €1 εκ. προς την Κατηγορούμενη 6 έγινε από την ΜΕΒ (ξεχωριστής νομικής οντότητας) και όχι από την Κατηγορούμενη 7.
- (γ) Δεν υπήρξε μαρτυρία με την οποία να στοιχειοθετείται η εκδοχή της Κατηγορούσας Αρχής ότι υπήρξε προσυνεννόηση της

Κατηγορούμενης 7 και του Επενδυτικού Ταμείου TOSCA FUND για να αποκτήσουν τον έλεγχο της ΛΚΤ.

- (δ) Σε κάθε περίπτωση, δεν προέκυψε από τη μαρτυρία ότι ο Κατηγορούμενος 1 – δια της ανυπαρξίας έρευνας – προέβη στις επιλήψιμες πράξεις και παραλείψεις που του αποδίδονται με το κατηγορητήριο.
- Στην αντίπερα όχθη, ο ευπαιδευτος συνήγορος της Κατηγορούσας Αρχής, κ. Αριστείδης, αφού αναφέρθηκε στη σοβαρότητα και πολυπλοκότητα της υπόθεσης, εισηγήθηκε ότι έχει κατατεθεί επαρκής περιστατική μαρτυρία, με βάση την οποία στοιχειοθετήθηκε εκ πρώτης όψεως υπόθεση εναντίον όλων των Κατηγορουμένων για κάθε μια από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν. Υποδεικνύοντας πως το στάδιο αυτό δεν προσφέρεται για αξιολόγηση της μαρτυρίας εις βάθος, επεσήμανε τα κύρια σημεία της μαρτυρίας από τα οποία προκύπτει, ανάμεσα σε άλλα, ότι:
- Η Κατηγορούμενη 7 και το Επενδυτικό Ταμείο TOSCA FUND είχαν αλληλοεξαρτώμενα συμφέροντα.
 - Ουδέποτε διενεργήθηκε έρευνα από τον Κατηγορούμενο 1 για το ζήτημα αυτό, ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο κατόπιν των οδηγιών του.
 - Πέραν τούτου, ο Κατηγορούμενος 1, δεν ενέστη, ως όφειλε, στο διορισμό του ΑΒ στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της ΛΚΤ, παρά το γεγονός ότι εκκρεμούσε έρευνα για καταγγελίες του Κ. Λαζαρίδη, εναντίον του.
 - Την ίδια ημέρα (10/11/2006) ο ΑΒ απέστειλε γραπτή πρόταση στον Κιζουρίδη με την οποία του πρότεινε εργοδότηση σε υψηλόβαθμη θέση στη ΛΚΤ.

- Έχει, επίσης, καταδειχθεί από τη μαρτυρία ότι το ποσό του €1 εκ., το οποίο εμβάστηκε σε λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 που διατηρούσε στην ΜΕΒ στην Αθήνα, προήλθε από χρήματα που ανήκουν στην ΜΕΒ και όχι την Focus και ότι η εντολή για τη μεταφορά του υπό αναφορά ποσού δόθηκε από αξιωματούχους της Κατηγορούμενης 7 και εκτελέστηκε από τον Κατηγορούμενο 3.
- Καταρρίπτεται, έτσι, σύμφωνα πάντα με το συνήγορο, η εκδοχή των Κατηγορουμένων 1 και 8, ότι η καταβολή του €1 εκ. αφορούσε «υποτιθέμενη» σύμβαση συμβουλευτικών υπηρεσιών. Όπως προέκυψε από τη μαρτυρία, δεν υπήρξε στην πραγματικότητα παροχή οποιωνδήποτε υπηρεσιών των Κατηγορουμένων 1 ή/και 6, προς την Κατηγορούμενη 8.
- Στην πιο πάνω αλυσίδα περιστατικής μαρτυρίας προστίθενται, κατά το συνήγορο της Κατηγορούσας Αρχής και τα ψεύδη του Κατηγορούμενου 1 με σημαντικότερη την «ψευδή» δημόσια τοποθέτηση του τον Ιούνιο 2013, πως δεν γνώριζε τον Κατηγορούμενο 2.
- Σε σχέση με το ζήτημα της κατάχρησης της διαδικασίας, υιοθέτησε την Ενδιάμεση Απόφαση του Κακουργιοδικείου ημερ. 18/09/2017, με την οποία είχε απορριφθεί παρόμοια εισήγηση, προσθέτοντας πως δεν προέκυψε οποιαδήποτε μαρτυρία, που θα μπορούσε να διαφοροποιήσει τα γεγονότα ώστε να δικαιολογείται οποιαδήποτε μεταβολή στην προσέγγιση του Δικαστηρίου.
- Πέραν τούτου, ο κ. Αριστείδης υπέδειξε το μεγάλο χρονικό διάστημα που χρειάστηκε για να εκδικαστεί η παρούσα υπόθεση, καθώς και την πολυπλοκότητα των θεμάτων που αφορούν τις κατηγορίες της παρούσας υπόθεσης σε αντίθεση με την υπόθεση 793/2014 στην οποία έγινε παραδοχή.

- Ακόμη, όμως και εάν γίνει δεκτό ότι οι δύο υποθέσεις στηρίζονται σε όμοια ή παρόμοια γεγονότα, τούτο δεν οδηγεί, άνευ ετέρου, στην απόρριψη της παρούσας, συνεπεία κατάχρησης, παραπέμποντας, προς τούτο, σε όσα σχετικά λέχθηκαν στην υπόθεση **R. v. South East Hampshire Magistrate's Court, ex P. Crown Prosecution Service** [1988] Crim. L.R. 422.
- Όσον αφορά το ζήτημα της δικαιοδοσίας, δεχόμενος ότι με βάση το άρθρο 5 του Κεφ. 154, η δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων υφίσταται για όλα τα αδικήματα τα οποία διαπράχθηκαν στην Κύπρο, εισηγήθηκε ότι με τη διεθνοποίηση του εγκλήματος και τη διάπραξη εκτός συνόρων μέρος των πράξεων που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση ενός εγκλήματος, προέκυψε η ανάγκη για υιοθέτηση μιας νέας, ευρύτερης προσέγγισης, παραπέμποντας, σε νομικά συγγράμματα καθώς και Αγγλικές και Καναδικές αυθεντίες.
- Αφού, εν συνεχεία, επεσήμανε ότι τα γενεσιουργά αδικήματα διαπράχθηκαν αποκλειστικά στη Δημοκρατία, εισηγήθηκε πως το γεγονός ότι το αντάλλαγμα, το οποίο δόθηκε στα πλαίσια των αδικημάτων διαφθοράς, δόθηκε στην Ελλάδα, δεν περιορίζει τη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων, καθότι αποτελεί αναπόσπαστη πτυχή των γενεσιουργών αδικημάτων.

Ειδικότερα και καθόσον αφορά τον Κατηγορούμενο 3, εισηγήθηκε πως αν και η αξιόποινη συμπεριφορά του εκδηλώθηκε στην Ελλάδα, εμπίπτει στη δικαιοδοσία του παρόντος Δικαστηρίου καθότι αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των περισσότερων πράξεων που έλαβαν χώρα στην Κύπρο. Όσον αφορά τα αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων (κατηγορίες 24 και 25) που αντιμετωπίζει ο Κατηγορούμενος 2, υπέδειξε πως το «εργαλείο» για τη νομιμοποίηση του ανταλλάγματος των γενεσιουργών αδικημάτων (**Τεκμήριο 9**) εντοπίστηκε στα γραφεία της Κατηγορούμενης 6 και φέρει την υπογραφή του Κατηγορούμενου 2. Σε κάθε περίπτωση, ο τελικός προορισμός του ποσού ήταν η Δημοκρατία, το δε έγγραφο χρησιμοποιήθηκε στη Δημοκρατία κατά την τέλεση του αδικήματος της

νομιμοποίησης, γεγονός που προσδίδει δικαιοδοσία στο Δικαστήριο να δικάσει τον Κατηγορούμενο 2 για τη συμμετοχή του στο αδίκημα, ανεξάρτητα από τη φυσική του παρουσία ή όχι στην Κύπρο.

Σε σχέση με τα αδικήματα νομιμοποίησης, τα οποία διαπράχθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του Ν. 188(I)/2007, η εισήγηση του κ. Αριστείδη ήταν διττή:

- Εισηγήθηκε, κατά πρώτον, ότι οι διατάξεις του νέου Νόμου επιβιώνουν, λόγω της επιφύλαξης του άρθρου 78 που αναφέρει ότι *«οποιαδήποτε διαδικασία άρχισε δυνάμει των καταργηθέντων Νόμων, θα εξακολουθήσει, με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου»*.
- Το δεύτερο σκέλος της εισήγησης είναι πως στην περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν μπορούν να καταδικαστούν οι Κατηγορούμενοι με βάση τις διατάξεις του Ν. 188(I)/2007, τότε είναι κατάλληλη περίπτωση για να ασκηθούν οι εξουσίες που παρέχονται στο Δικαστήριο από το άρθρο 83 του Κεφ. 155 για προσθήκη νέας κατηγορίας. Σε τέτοια περίπτωση, κατέληξε ο κ. Αριστείδης, δεν θα επέλθει οποιοσδήποτε δυσμενής επηρεασμός στα δικαιώματα των Κατηγορουμένων, δεδομένου ότι το λεκτικό των δύο άρθρων είναι πανομοιότυπο.
- Όσον αφορά, τέλος, τα ακυρωθέντα εντάλματα σύλληψης και τη μαρτυρία που τέθηκε κατά την ακρόαση με βάση την οποία οι Κατηγορούμενοι προσάχθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, στη βάση των ενταλμάτων αυτών, ο κ. Αριστείδης υποστήριξε πως ουδεμία κακοπιστία ή σκοπιμότητα υπήρξε από την πλευρά της Κατηγορούσας Αρχής. Απλά, ανέφερε, διέλαθε της προσοχής τόσο του ίδιου όσο και των άλλων μελών της Νομικής Υπηρεσίας που ασχολήθηκαν με την υπόθεση. Σε κάθε, όμως, περίπτωση δεν άλλαξαν καθόλου τα δεδομένα από τη μαρτυρία που ακούστηκε κατά την ακρόαση. Γεγονός παραμένει, πρόσθεσε ο συνήγορος, ότι όταν προσάχθηκαν οι Κατηγορούμενοι, βρισκόνταν σε

ισχύ, τόσο τα ΕΕΣ με τα οποία μεταφέρθηκαν στην Κύπρο όσο και τα ημεδαπά εντάλματα με τα οποία προσάχθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου.

Από την πλευρά μας θα θέλαμε πρώτα να εκφράσουμε την ευαρέσκεια μας για τις επιμελείς και αναλυτικές αγορεύσεις των συνηγόρων, με πλούσιες παραπομπές σε έγκριτα νομικά συγγράμματα και αυθεντίες, συνδράμοντας έτσι στο έργο του Δικαστηρίου.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΤΥΧΗ - ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Ακολουθεί η εξέταση των σημείων που ηγέρθηκαν από τους συνηγόρους, χωρίς κατ' ανάγκη να ακολουθήσουμε τη σειρά που προτάθηκαν, αφού πρώτα υποδείξουμε πως, με βάση τη διαχρονική νομολογία, το Δικαστήριο δεν προβαίνει, σε αυτό το στάδιο, σε υποκειμενική αξιολόγηση της μαρτυρίας, έργο που επιτελείται στο τελικό στάδιο της δίκης. Όπως έχει παγίως νομολογηθεί, η απαλλαγή του Κατηγορουμένου σ' αυτό το στάδιο δικαιολογείται μόνο όταν:

- «(α) δεν στοιχειοθετείται εξ αντικειμένου η υπόθεση της Κατηγορίας λόγω της απουσίας ενός ή περισσότερων συστατικών στοιχείων του εγκλήματος, και*
- (β) Οποτεδήποτε η μαρτυρία είναι τόσο αντινομική ή στερείται πειστικότητας, σε βαθμό που κανένα λογικό δικαστήριο δεν θα μπορούσε να βασιστεί σ' αυτή, για καταδίκη του κατηγορουμένου.».*

Οι πιο πάνω αρχές επαναδιατυπώθηκαν πολύ πρόσφατα στην υπόθεση **Αστυνομίας ν. xxx Σέλλα κ.ά.**, Ποιν. Έφ. Αρ. 136/2019, ημερ. 09/07/2020, στην οποία υποδείχθηκε η χιλιοειπωμένη αρχή ότι δεν επιτρέπεται στο Δικαστήριο να προβαίνει σε, εις βάθος, αξιολόγηση της μαρτυρίας στο εκ πρώτης όψεως στάδιο.

A. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Προέχει κατά την κρίση μας η εξέταση του ζητήματος για έλλειψη δικαιοδοσίας που ηγέρθη από τους Κατηγορούμενους 2, 3, 7 και 8, αρχίζοντας από τον Κατηγορούμενο 3.

Κατηγορούμενος 3

Με βάση τη μαρτυρία που έχει κατατεθεί, ο Κατηγορούμενος 3 ήταν υπάλληλος της ΜΕΒ στην Αθήνα, υπεύθυνος του Private Banking Unit. Υπό την ιδιότητά του αυτή – με βάση πάντοτε τη μαρτυρία και χωρίς, επαναλαμβάνουμε, να αξιολογείται σ' αυτό το στάδιο – φέρεται να:

- Διαχειριζόταν το λογαριασμό της Focus, κατανέμοντας τα μερίδια που αναλογούσαν από τα κέρδη στη βάση της συμφωνίας που είχε με τη ΜΕΒ για κατανομή κερδών σε ποσοστό 70%-30%, από επενδύσεις σε μετοχές. Το γεγονός αυτό προκύπτει από την αλληλογραφία που αντάλλαξε με τον Κατηγορούμενο 2 και τον Κυριάκο Μάγειρα, όπως φαίνεται και από το περιεχόμενο του σκληρού δίσκου, **Τεκμήριο 31** και ειδικότερα από το **Τεκμήριο 298**.
- Υπό την πιο πάνω ιδιότητά του, φέρεται να γνώριζε ότι το ποσοστό 30% των κερδών που ήταν κατατεθειμένο στο λογαριασμό της Focus ανήκε στην πραγματικότητα στη ΜΕΒ.
- Φέρεται, επίσης, να ήταν ενήμερος ότι από τα χρήματα αυτά γίνονταν πληρωμές σε διάφορους, με διακριτικά XXX και ότι επίσης είχε συνδράμει, ως υπεύθυνος του Private Banking στην εκτέλεση της εντολής του Κατηγορούμενου 2 για τη μεταφορά του €1 εκ. στην Κατηγορούμενη 6 Εταιρεία, που έλαβε χώρα στις 27/07/2007, στη βάση των **Τεκμηρίων 259** και **260**, ως προκύπτει και από το **Τεκμήριο 261**.

Με βάση την αδιαμφισβήτητη μαρτυρία, η μεταφορά του €1 εκ. έγινε από το λογαριασμό της Focus που διατηρούσε στη ΜΕΒ στην Αθήνα, σε

λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 που διατηρούσε στην ίδια Τράπεζα στην Αθήνα.

Πέραν των ανωτέρω, είναι κοινά αποδεκτό ότι η εμπλοκή του Κατηγορούμενου 3 με την υπόθεση εξαντλείται τόσο χρονικά όσο και τοπικά στις πιο πάνω ενέργειες που έλαβαν χώρα τον Ιούλιο του έτους 2007 στην Ελλάδα.

Ειδικότερα, δεν υπάρχει μαρτυρία ότι ο Κατηγορούμενος 3 συμμετείχε, γνώριζε ή προέβη σε οποιαδήποτε πράξη, παράλειψη ή ενέργεια σχετικά με τη μεταφορά του €1 εκ. πλέον τους τόκους που έλαβε χώρα το Σεπτέμβριο του έτους 2009. Αντίθετα, υπάρχει η αδιαμφισβήτητη μαρτυρία ότι η μεταφορά έγινε κατόπιν οδηγιών του Κατηγορούμενου 1, με τη δικαιολογία της αγοράς οικοπέδων από την Ιερά Μονή Κύκκου. Το δε ποσό, μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του Κιζουρίδη που διατηρούσε στη ΛΚΤ, στην Κύπρο.

Υπό τα δεδομένα αυτά είναι που θα κριθεί κατά πόσο το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 3 και, βεβαίως, στη βάση των συγκεκριμένων κατηγοριών που του αποδίδονται με το παρόν κατηγορητήριο. Υπενθυμίζουμε ότι ο Κατηγορούμενος 3 αντιμετωπίζει τις κατηγορίες 4, 9, 13, 23 και 27, με τις ως άνω αναφερθείσες λεπτομέρειες.

Η πρώτη παρατήρηση από την ανάγνωση των ως άνω κατηγοριών είναι πως κατηγορείται μεν ότι διέπραξε τα αδικήματα – ως αυτουργός μαζί με τη Focus, την Κατηγορούμενη 7 και τον ΑΒ, με τη συνέργεια του Κατηγορούμενου 2 και Μάγειρα – κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ Φεβρουαρίου 2006 και της 21/09/2007, αλλά, όπως ορθά επισημάνθηκε από τον ευπαίδευτο συνήγορό του, κ. Αιμιλιανίδη, δεν υπάρχει μαρτυρία ότι έδρασε σε άλλο χρόνο ή με άλλο τρόπο μεταγενέστερο της μεταφοράς του €1 εκ., στις 27/07/2007. Η συμμετοχή του, συνεπώς, στην τέλεση των αδικημάτων, με βάση το κατηγορητήριο ενόψει και της μαρτυρίας που τέθηκε από την Κατηγορούσα Αρχή, εξαντλείται χρονικά μέχρι την 27/07/2007.

Η δεύτερη παρατήρηση αφορά τον τόπο διάπραξης, ο οποίος με βάση το κατηγορητήριο είναι η Λευκωσία και η Αθήνα (Ελλάδα). Με βάση όμως τη μαρτυρία που προσφέρθηκε, η συμμετοχή του Κατηγορούμενου 3 στη μεταφορά του €1 εκ. συντελέστηκε από την αρχή μέχρι το τέλος, αποκλειστικά στην Ελλάδα και όχι «**και** στη Λευκωσία», ως αναγράφεται στις επί μέρους λεπτομέρειες των κατηγοριών (βλ. κατηγορίες 4, 9, 12, 23 και 27 σε συνδυασμό με την κατηγορία 3).

Το ερώτημα, συνεπώς, που εγείρεται και πρέπει να απαντηθεί είναι, εάν με τα δεδομένα αυτά, τη φερόμενη τέλεση δηλαδή των αδικημάτων το έτος 2007 στην Ελλάδα, έχουν τα Κυπριακά Δικαστήρια και συγκεκριμένα το παρόν Κακουργιοδικείο, δικαιοδοσία να δικάσουν τον Κατηγορούμενο 3 για τα αδικήματα που αντιμετωπίζει.

Για να απαντηθεί το ερώτημα θα πρέπει να ανατρέξουμε στο Νόμο και συγκεκριμένα στο άρθρο 5 του Π.Κ., το οποίο προβλέπει τα ακόλουθα:

«5.-(1) Ο Ποινικός Κώδικας και οποιοσδήποτε άλλος νόμος που συνιστά αδίκημα, εφαρμόζονται σε όλα τα αδικήματα τα οποία διαπράχθηκαν-

(α) εντός του εδάφους της Δημοκρατίας, ή

(β) εντός των Κυρίαρχων Περιοχών των Βάσεων, από Κύπριο εναντίον ή σε σχέση με Κύπριο, ή

(γ) σε οποιαδήποτε ξένη χώρα από πολίτη της Δημοκρατίας ενόσω αυτός είναι στην υπηρεσία της Δημοκρατίας, ή

(δ) σε οποιαδήποτε ξένη χώρα από πολίτη της Δημοκρατίας, αν το αδίκημα τιμωρείται στη Δημοκρατία με φυλάκιση που υπερβαίνει τα δύο χρόνια και η πράξη ή η παράλειψη που συνιστά το αδίκημα, είναι επίσης αξιόποινη πράξη σύμφωνα με το νόμο της χώρας όπου αυτό διαπράχτηκε, ή

(ε) σε οποιαδήποτε ξένη χώρα από οποιοδήποτε πρόσωπο αν το αδίκημα-

(i) είναι προδοσία ή αδίκημα εναντίον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της Συνταγματικής Τάξης, ή

(ii) είναι πειρατεία, ή

(iii) συνδέεται με το νόμισμα ή το χαρτονόμισμα της Δημοκρατίας, ή

(iv) αφορά παράνομη εμπορία επικίνδυνων φαρμάκων, ή

(v) είναι ένα από τα αδικήματα για τα οποία, δυνάμει οποιασδήποτε Διεθνούς Συνθήκης ή Σύμβασης που δεσμεύει τη Δημοκρατία, εφαρμόζεται ο νόμος της Δημοκρατίας, ή

(vi) έχει ως ένα από τα συστατικά του στοιχεία πράξη ή παράλειψη, το αντικείμενο της οποίας είναι ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στη Δημοκρατία, περιλαμβανομένης και συνομωσίας, ή απόπειρας ή διέγερσης ή απόπειρας υποκίνησης άλλου προς διάπραξη αδικήματος που έχει ως ένα από τα συστατικά του στοιχεία πράξη ή παράλειψη το αντικείμενο της οποίας είναι ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στη Δημοκρατία, ή

(vii) προκάλεσε βλάβη ή ζημία σε περιουσία ή αποστέρησε ή κατακρατεί περιουσία που βρίσκεται εκτός της Δημοκρατίας και που ανήκει άμεσα ή έμμεσα στη Δημοκρατία ή σε πρόσωπο που έχει τη μόνιμη διαμονή του στη Δημοκρατία ή σε εταιρεία

που έχει το εγγεγραμμένο γραφείο της στη Δημοκρατία ή σε εμπίστευμα, που διέπεται από το κυπριακό δίκαιο, ή

(viii) αφορά παράνομη κατακράτηση ανηλίκου εκτός των ορίων της Δημοκρατίας.

(2) Ποινική δίωξη δεν θα διεξάγεται στη Δημοκρατία σε σχέση με αδίκημα που διαπράχτηκε σε ξένη χώρα, αν ο κατηγορούμενος αφού δικάστηκε σε τέτοια χώρα για τέτοιο αδίκημα καταδικάστηκε ή αθωώθηκε.

(3) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού-

“Κύπριος” σημαίνει πολίτη της Δημοκρατίας ή πρόσωπο το οποίο, δυνάμει των Διατάξεων της Δημοκρατίας περί Ιθαγένειας οι οποίες ισχύουν εκάστοτε, θα εδικαιούτο να γίνει πολίτης της Δημοκρατίας και περιλαμβάνει οποιαδήποτε ομάδα προσώπων, οργανωμένη σε νομικό πρόσωπο ή όχι, είτε είναι εγγεγραμμένη ή που λειτουργεί δυνάμει των νόμων της Δημοκρατίας είτε τελεί υπό του έλεγχου πολιτών της Δημοκρατίας ή προσώπων το οποίο θα εδικαιούντο να γίνουν πολίτες της Δημοκρατίας

“ξένη χώρα” σημαίνει οποιαδήποτε χώρα εκτός της Δημοκρατίας και περιλαμβάνει τις Κυρίαρχες Περιοχές Βάσεων και οποιοδήποτε πλοίο ή αεροσκάφος εγγεγραμμένο σε τέτοια χώρα ή Περιοχή

“Κυρίαρχες Περιοχές Βάσεων” σημαίνει την Κυρίαρχη Περιοχή Βάσης του Ακρωτηρίου και την Κυρίαρχη Περιοχή Βάσης της Δεκέλειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 της Συνθήκης που αφορά την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας της Κύπρου που υπογράφηκε στη Λευκωσία τη 16η ημέρα του Αυγούστου, 1960

“έδαφος της Δημοκρατίας” περιλαμβάνει τα χωρικά της ύδατα, τον εναέριο χώρο πάνω από τη Δημοκρατία και τα χωρικά της ύδατα και οποιοδήποτε πλοίο ή αεροσκάφος εγγεγραμμένο στη Δημοκρατία οπουδήποτε βρίσκεται αυτό, εκτός εάν, δυνάμει του διεθνούς δικαίου, το εν λόγω πλοίο ή αεροσκάφος υπόκειται κατά το σχετικό χρόνο, λόγω της θέσεώς του, στην αποκλειστική δικαιοδοσία αλλοδαπού δικαίου.»

Δεδομένου ότι ο Κατηγορούμενος 3 δεν είναι Κύπριος εν τη εννοία του εδαφίου (3), ως άνω, η μόνη προϋπόθεση που θα μπορούσε να συντρέχει για να αποκτούσαν δικαιοδοσία τα Κυπριακά Δικαστήρια είναι εάν τα αδικήματα είχαν διαπραχθεί εν όλω ή εν μέρει στην Κύπρο, εφόσον είναι καθαρό πως οι πρόνοιες του άρθρου 5(1)(β)-(ε) και 5(2), δεν τυχάνουν εφαρμογής.

Με βάση όμως τη μαρτυρία που προσκόμισε η Κατηγορούσα Αρχή, ως επεξηγήθηκε πιο πάνω, ο Κατηγορούμενος 3 έδρασε αποκλειστικά στην Ελλάδα και δεν διέπραξε οτιδήποτε στην Κύπρο, όπως του καταλογίστηκε με το κατηγορητήριο. Ο ευπαιδευτος συνήγορος της Κατηγορούσας Αρχής δεν αμφισβητεί πως με βάση την προσαχθείσα μαρτυρία ο Κατηγορούμενος 3 δεν τέλεσε οποιαδήποτε πράξη που σχετίζεται με τα αδικήματα που αντιμετωπίζει στην Κύπρο. Εκείνο που υποστήριξε είναι πως η παράνομη δράση του αποτελούσε ένα αναπόσπαστο μέρος από το σύνολο της εγκληματικής δράσης, μέρος της οποίας διαπράχθηκε στη Δημοκρατία.

Αδυνατούμε να αντιληφθούμε ποιες άλλες παράνομες πράξεις που τελέστηκαν στην Κύπρο συναρτώνται αναπόσπαστα με τα αδικήματα που αντιμετωπίζει ο Κατηγορούμενος 3. Προφανώς ο συνήγορος της Κατηγορούσας Αρχής αναφέρεται στις κατ’ ισχυρισμό υποσχέσεις δεκασμού του Κατηγορούμενου 1 από άλλους Κατηγορούμενους ή/και στα κατ’ ισχυρισμό αθέμιτα ανταλλάγματα τα οποία έδωσε ο Κατηγορούμενος 1. Στις πράξεις, όμως, αυτές ουδόλως συμμετείχε ο Κατηγορούμενος 3 ούτε και τέθηκε μαρτυρία ότι ήταν σε γνώση του οτιδήποτε σχετικό με τα θέματα αυτά. Όπως ορθά επεσήμανε ο συνήγορος του Κατηγορούμενου 3, δεν είναι νοητό να

ανακτηθεί δικαιοδοσία από το Δικαστήριο επί του Κατηγορούμενου 3, για πράξεις που έχουν τελέσει άλλα πρόσωπα σε εντελώς διαφορετικό χρόνο και τόπο χωρίς σύνδεση, συμμετοχή ή γνώση του πρώτου για τις πράξεις αυτές.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε πως η μη αποδοχή προδικαστικών ενστάσεων των Κατηγορουμένων για έλλειψη δικαιοδοσίας στο αρχικό στάδιο, δεν συνιστά εμπόδιο για την επανεξέταση του θέματος στο στάδιο που βρίσκεται σήμερα η υπόθεση. Υποδεικνύεται ότι έχει πλέον κατατεθεί όλο το μαρτυρικό υλικό από την πλευρά της Κατηγορούσας Αρχής και έχουν, συνεπώς, μεταβληθεί τα δεδομένα και το υπόβαθρο στη βάση των οποίων είχαν αποφασιστεί οι διάφορες ενστάσεις, σε προγενέστερα στάδια της διαδικασίας. Είναι εξάλλου, πολύ καλά γνωστό ότι το ζήτημα της δικαιοδοσίας μπορεί να εγερθεί σε οποιοδήποτε στάδιο ακόμη και αυτεπάγγελτα από το Εφετείο κατά την εκδίκαση της Έφεσης (βλ. **Central Co-Operative Bank v. C.Y.E.M.S.** (1984) 1 CLR 435, **Παναγιώτου v. Χ'Κυριάκου** (1991) 2 Α.Α.Δ. 362).

Ενόψει των ανωτέρω, καταλήγουμε ότι το Δικαστήριο στερείται δικαιοδοσίας να εκδικάσει την υπόθεση σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 3, Ρουμάνο υπήκοο, για την κατ' ισχυρισμό συμμετοχή του στα αδικήματα των κατηγοριών 4, 9, 13, 23 και 27, καθόσον οι πράξεις που του αποδίδονται ότι διέπραξε έλαβαν χώρα αποκλειστικά στην Ελλάδα.

Κατηγορούμενος 2

Ο Κατηγορούμενος 2, ως έχει αναφερθεί πιο πριν, αντιμετωπίζει τις κατηγορίες 24, 25, 28 και 29, σε σχέση με τα αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, κατηγορείται ότι συγκάλυψε την αληθή φύση της συναλλαγής, καταρτίζοντας (κατηγορίες 24 και 28) και θέτοντας σε κυκλοφορία (κατηγορίες 25 και 29) εικονικά και ετεροχρονισμένα έγγραφα, δηλαδή συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, αποδείξεις είσπραξης και χειρόγραφες σημειώσεις.

Με βάση την προσκομισθείσα μαρτυρία, ο Κατηγορούμενος 2, φέρεται να υπέγραψε την υπό αναφορά σύμβαση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (**Τεκμήριο 9**) η οποία εντοπίστηκε, στα πλαίσια εκτέλεσης εντάλματος έρευνας, στα γραφεία της Κατηγορούμενης 6. Είναι, εξάλλου, παραδεκτό από τον ίδιο τον Κατηγορούμενο 2, ότι υπέγραψε την υπό αναφορά σύμβαση, εκ μέρους και δια λογαριασμό της Focus (βλ. σελ. 6 του υπομνήματος του προς την Ανακρίτρια Αθηνών, **Τεκμήριο 5**).

Υποδεικνύεται πως στο **Τεκμήριο 9** δεν αναγράφεται ο τόπος στον οποίο καταρτίστηκε, ενώ καταγράφεται ότι αρμόδια Δικαστήρια είναι τα Δικαστήρια Αθηνών και Εφαρμοστέο Δίκαιο το Ελληνικό. Ανεξάρτητα, όμως, από αυτό, με βάση τη μαρτυρία, το υπό αναφοράν έγγραφο μαζί με τα υπόλοιπα, εντοπίστηκαν και παραλήφθηκαν από τα γραφεία της Κατηγορούμενης 6 στη Λευκωσία.

Συνάγεται, ως εκ τούτου, ότι το έγγραφο, μετά την υπογραφή του, κυκλοφόρησε στη Λευκωσία, γεγονός που είναι αρκετό για να προσδώσει αρμοδιότητα στο παρόν Δικαστήριο να εκδικάσει την υπόθεση σε σχέση με τα υπό αναφορά αδικήματα που αντιμετωπίζει ο Κατηγορούμενος 2 και τούτο ανεξαρτήτως φυσικής παρουσίας ή μη του Κατηγορούμενου 2, κατά τον προαναφερθέντα χρόνο.

Κατηγορούμενη 8

Η Κατηγορούμενη 8, ως έχει αναφερθεί πιο πριν, αντιμετωπίζει τις κατηγορίες 4, 9, 13, 23, 24, 25, 27, 28 και 29. Με βάση τη μαρτυρία φέρεται να ήταν Εταιρεία που ανήκε στον όμιλο του Κατηγορούμενου 2. Φέρεται, επίσης, να ήταν το «όχημα» που χρησιμοποιούσε η Κατηγορούμενη 7 για να προβαίνει σε «αθέμιτες» πληρωμές σε διάφορα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και στον Κατηγορούμενο 1, με την καταβολή του €1 εκ., μέσω του εμβάσματος στο λογαριασμό που διατηρούσε στην ΜΕΒ η Κατηγορούμενη 6.

Αναφορικά με τις κατηγορίες 23, 24, 25, 27, 28 και 29 ισχύουν, κατ' αναλογία, όσα πιο πάνω αναφέρθηκαν σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 2, αφού

όπως υποδείχθηκε, τη συμφωνία **Τεκμήριο 9**, την υπέγραψε δια λογαριασμό της Focus και όχι υπό την προσωπική του ιδιότητα.

Όσον δε αφορά τη συμμετοχή της στη μεταφορά του €1 εκ., (κατηγορίες 4, 9 και 13) δεν περιορίζεται μόνο στην απλή μεταφορά από το λογαριασμό που διατηρούσε στην ΜΕΒ, σε λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 στην ίδια Τράπεζα, ως ήταν η εμπλοκή του Κατηγορούμενου 3, ο οποίος ενήργησε υπό την ιδιότητα του ως λειτουργός της Τράπεζας. Ο ρόλος της, με βάση τη μαρτυρία ήταν ευρύτερος και δεν είναι αυτό, επαναλαμβάνεται, το στάδιο που θα αξιολογηθεί για να εξαχθούν τα αναγκαία προς τούτο συμπεράσματα. Η όλη δράση της, στη βάση πάντοτε της μαρτυρίας που κατατέθηκε, αναλύθηκε και επεξηγήθηκε από τους ανακριτές και εμπειρογνώμονες.

Υπό τα δεδομένα αυτά, κρίνεται ότι το Δικαστήριο κέκτηται δικαιοδοσίας να εκδικάσει όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει η Κατηγορούμενη 8.

Κατηγορούμενη 7

Η Κατηγορούμενη 7, ήταν με βάση πληθώρα μαρτυρίας, η οντότητα που φέρεται να υποσχέθηκε στον Κατηγορούμενο 1 και εν τέλει, υλοποίησε, μέσω του ΑΒ, τα ως άνω αναφερθέντα «αθέμιτα ανταλλάγματα». Πολλά Τεκμήρια, μάρτυρες και εμπειρογνώμονες την φέρουν να απέκτησε τον έλεγχο της ΛΚΤ, μέσω των ενεργειών του ΑΒ και της απόκτησης ποσοστού μετοχών από την HSBC και από το Επενδυτικό Ταμείο TOSCA FUND, με το οποίο φέρεται να είχαν «αλληλοεξαρτώμενα» συμφέροντα.

Δεν είναι το κατάλληλο στάδιο να αξιολογηθεί υποκειμενικά και εξαντλητικά η μαρτυρία που έχει κατατεθεί για τα ζητήματα αυτά. Βέβαιο είναι ότι τα γεγονότα που περιβάλλουν τις υπό αναφορά ουσιώδεις πτυχές της υπόθεσης, έλαβαν χώρα στην Κύπρο, με τις διάφορες επιστολές και αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην ΚΤΚ, τις συναντήσεις που έλαβαν χώρα μεταξύ του Διοικητή και του ΑΒ, τις κατ' ισχυρισμό υποσχέσεις κλπ.

Το γεγονός ότι η Κατηγορούμενη 7 είναι νομικό πρόσωπο με έδρα εργασιών την Ελλάδα, δεν συνιστά λόγο που εμποδίζει το Δικαστήριο να αναλάβει δικαιοδοσία, αφού, ως έχει υποδειχθεί, σειρά πράξεων και ενεργειών, που συνιστούν το βασικό κορμό τέλεσης των αδικημάτων που αντιμετωπίζει, φέρονται να έλαβαν χώρα στην Κύπρο.

Όσον αφορά τη διατύπωση του κατηγορητηρίου, με την αναφορά ότι η Κατηγορούμενη 8 έδρασε από κοινού με τον ΑΒ, δεν αποτελεί λόγο για να κριθεί, σ' αυτό το στάδιο, ότι η Κατηγορούμενη 7, δεν εκπροσωπείτο, στα ουσιώδη ζητήματα της υπόθεσης, από τον αποβιώσαντα ΑΒ. Υπάρχει, πληθώρα μαρτυρίας ότι ο ΑΒ την εκπροσωπούσε σε όλες τις ενέργειες της που αφορούν την υπόθεση.

Όσον αφορά, τέλος, την εισήγηση ότι το ποσό του €1 εκ., φέρεται να πληρώθηκε από την ΜΕΒ, μέσω της Focus, και όχι από την Κατηγορούμενη 7, παρατηρούμε απλά, ότι η πτυχή αυτή θα απασχολήσει στο τέλος αφού αξιολογηθεί υποκειμενικά και εξαντλητικά το σύνολο της μαρτυρίας, ώστε να διαφανεί ποιος ήταν ο πραγματικός εντολέας. Υποδεικνύεται πως με βάση την όλη εκδοχή, ως υποστηρίχθηκε από τους ανακριτές και αναπτύχθηκε από εμπειρογνώμονες που ανέλυσαν τη δαιδαλώδη για το ζήτημα αυτό μαρτυρία, ήταν πως οι «επιλήψιμες χορηγίες», δίδονταν από εισοδήματα που προέκυπταν από το μερίδιο 30%, στη βάση της συμφωνίας επιμερισμού κερδών, το οποίο υποτίθεται ότι ανήκε στη Focus, αλλά στην πραγματικότητα, φέρεται, να ήταν περιουσία της Τράπεζας.

Ενόψει των ανωτέρω, κρίνουμε ότι το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση σε σχέση με όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει η Κατηγορούμενη 7.

B. ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ακολουθεί η εξέταση των εισηγήσεων σε σχέση με κατ' ισχυρισμό κατάχρηση της διαδικασίας, αρχίζοντας από την εισήγηση των Κατηγορουμένων 1 και 6.

Κατηγορούμενοι 1 και 6

Ως ύψιστο, αυτοτελές ζήτημα που άπτεται του όλου συστήματος απονομής ποινικής δικαιοσύνης, θα εξετάσουμε την εισήγηση για κατάχρηση δικαστικής διαδικασίας που επανάφερε δια της αγόρευσης του ο κ. Ευσταθίου. Υπενθυμίζουμε, επί τούτου, ότι, όμοιο ζήτημα – ανάμεσα σε άλλα – είχε εγερθεί και προδικαστικά και εκδόθηκε από το Δικαστήριό μας η ενδιάμεση απόφαση ημερ. 18/09/2017, με την οποία είχαμε απορρίψει την αντίστοιχη εισήγηση. Τούτο όμως δεν αποτελεί κώλυμα για επανεξέταση της εισήγησης, τώρα, που έχει προσαχθεί μαρτυρία και έχει ριχθεί φως σε όλες τις ουσιώδεις πτυχές της υπόθεσης. Θα λέγαμε μάλιστα, ότι, αποτελεί καθήκον του Δικαστηρίου να επανεξετάσει την εισήγηση, αφού θέμα κατάχρησης μπορεί να τεθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας και θα πρέπει να εξετάζεται, ακόμα και αυτεπάγγελα αν χρειαστεί.

Προτού καταπιαστούμε με τα επιμέρους γεγονότα που έχουν σημασία, θα αναφερθούμε επιγραμματικά στις εφαρμοστέες νομικές αρχές παραπέμποντας κατ' αρχάς στη δική μας απόφαση **Δημοκρατία v. Ηλιάδη** κ.α. Αρ. Υπ. 284/17, ημερ. 19/03/2020 (δημοσιευμένη) αλλά και στην προγενέστερη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που αφορούσε την ίδια υπόθεση, ήτοι τη **Δημοκρατία v. Ηλιάδη**, Ποινικές Εφέσεις 348 και 349/18 ημερ. 31/05/2019. Στις αποφάσεις αυτές αναλύονται με περισσή λεπτομέρεια όλες οι αρχές που αφορούν στην κατάχρηση δικαστικής διαδικασίας, τις οποίες και υιοθετούμε. Επαναλαμβάνουμε, ότι η κατάχρηση δικαστικής διαδικασίας μπορεί να προσλάβει διάφορες μορφές, για αυτό και η σύμφυτη εξουσία του Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί ανάλογα με τη μορφή της κατάχρησης.

Στην **Beckford** [1996] 1 Cr App R 94, 100 τονίστηκε ότι η δικαιοδοσία για αναστολή μπορεί να ασκηθεί σε πολλές, διαφορετικές περιπτώσεις αλλά από τη νομολογία προκύπτουν δύο υπεριοχύουσες τάσεις. Η πρώτη είναι όταν το Δικαστήριο διαγνώσει ότι ο κατηγορούμενος δεν δύναται εξ αντικείμενου να έχει δίκαιη δίκη και η δεύτερη, όταν, επί των γεγονότων, θα είναι άδικο για τον κατηγορούμενο να αντιμετωπίσει την επικείμενη δίκη. Η πρώτη τάση επικεντρώνεται περισσότερο στο δικονομικό και ουσιαστικό μέρος της δίκης.

Δηλαδή όταν εξ αρχής ελλείπουν τα απαραίτητα εκέγγυα για διασφάλιση δίκαιης δίκης, τότε η διαδικασία, χωρίς άλλο, διακόπτεται. Δεν τίθεται καν ζήτημα εξισορρόπησης των αντιμαχόμενων συμφερόντων των δύο πλευρών. Η δεύτερη αφορά την υποχρέωση του Δικαστηρίου να προστατεύσει την ακεραιότητα του όλου συστήματος ποινικής δικαιοσύνης. Εδώ το Δικαστήριο, θα διακόψει τη διαδικασία (ακόμα και αν τα εκέγγυα για δίκαιη δίκη διασφαλίζονται) όταν, από το σύνολο των περιστάσεων, καταλήξει ότι η διεξαγωγή δίκης θα πλήξει το αίσθημα δικαιοσύνης (justice) και ευταξίας (propriety) του Δικαστηρίου (βλ. **Maxwell** [2011] 4 All ER 941). Σχετική επ' αυτού είναι η **Latiff** [1996] 1 WLR 104 στην οποία, τονίστηκε πως στη δεύτερη περίπτωση κατάχρησης, θα πρέπει το Δικαστήριο να εξισορροπεί το δημόσιο συμφέρον που θέλει τη διασφάλιση, όπως αυτοί, που κατηγορούνται για σοβαρά εγκλήματα, προσάγονται σε δίκη με το αντιμαχόμενο δημόσιο συμφέρον, όπως, μη δίδεται η εντύπωση ότι ο «σκοπός αγιάζει τα μέσα» (the end justifies any means) – (βλ. επίσης **Warren v. A.G for Jersey** [2012] 1 AC 22 και **R v. Babos** [2014] 1 SCR 309).

Η εξουσία για αναστολή, διακοπή ή απόρριψη δικαστικής διαδικασίας, λόγω κατάχρησης, είναι κατ' εξαίρεση δικαιοδοσία και ασκείται με φειδώ και μόνο στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι η συνέχιση της θα προκαλέσει έκδηλη αδικία (βλ. **Έλληνας v. Δημοκρατίας** (1989) 2 Α.Α.Δ. 149 και **Hui Chi-Ming v. R** [1992] 1 AC 34, **Walpole v. Partridge and Wilson** [1994] 1 All ER 385 και **Μεταφορές Γερόλεμος Ν. Γερολέμου Λτδ v. Αδελφοί Σ. Πεκρής (Γενικές Επιχειρήσεις) Λτδ** (2013) 2 Α.Α.Δ, 591). Το βάρος φαίνεται να είναι στους ώμους της πλευράς που επικαλείται την κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας να αποδείξει, στο ισοζύγιο των πιθανοτήτων, ότι η περίπτωση είναι κατάλληλη για αναστολή της διαδικασίας (βλ. **Ex parte Badhan** [1991] 2 Q.B.78 και **Ex parte Thomas** [1992] Crim L.R.116). Κατά κανόνα, θα πρέπει να αποδείξει όχι μόνο ότι υπήρξε κατάχρηση αλλά και ότι επηρεάζεται δυσμενώς, συνεπεία αυτής (βλ. **Attorney Generals Reference (No.2 of 2001)** [2004] 2 A.C.72 HL). Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι η σύμφυτη αυτή εξουσία του Δικαστηρίου δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως απευθείας μέσο πειθάρχησης είτε της Αστυνομίας είτε της Κατηγορούσας Αρχής (βλ. **Ex parte Belsham** (1992) 94 Cr. App R, 382, **R v. Horseferry Road**

Magistrates Court ex parte Bennett [1993] 3 All ER 138, 151 και **Ahmed** [2011] EWCA Crim. 184). Ωστόσο, το Δικαστήριο μπορεί να μην επιτρέψει στην Κατηγορούσα Αρχή να αποκτήσει αθέμιτο πλεονέκτημα, εδραζόμενο σε καταχρηστική συμπεριφορά, αποφαινόμενο, ότι, τέτοια συμπεριφορά υπό τις περιστάσεις, συνιστά κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας (βλ. **Belsham**, ανωτέρω). Απώτερος σκοπός είναι η προστασία του κύρους και της υπόληψης του όλου συστήματος απονομής δικαιοσύνης (βλ. **Ahmed**, (ανωτέρω) και **Warren v. A.G. for Jersey** [2012] 1 AC 22).

Με αυτές τις αρχές κατά νου ας δούμε τι συνέβη στην προκειμένη περίπτωση. Εναντίον των Κατηγορουμένων 1, 4 και 6 (και του πρώην Κατηγορουμένου 5) καταχωρήθηκε στις 21/03/2014 η ποινική υπόθεση 793/2014, η οποία αφορούσε φορολογικά και άλλα συναφή αδικήματα (εφεξής η φορολογική υπόθεση), σχετιζόμενα με την είσπραξη του ποσού του €1 εκ. από την Κατηγορούμενη 6. Είναι παραδεκτό γεγονός ότι πρόκειται για το ίδιο και το αυτό εκατομμύριο που βρίσκεται στο επίκεντρο της παρούσας υπόθεσης και το οποίο εμβάστηκε στις 27/07/2007 από τον λογαριασμό που διατηρούσε η εδώ Κατηγορούμενη 8 στην ΜΕΒ στην Ελλάδα σε λογαριασμό που διατηρούσε η Κατηγορούμενη 6 στην ίδια τράπεζα. Μετά από την παραδοχή των Κατηγορουμένων 1 και 6 σε αριθμό κατηγοριών που αντιμετώπιζαν, ανεστάλη η ποινική δίωξη εναντίον της Κατηγορούμενης 4 και του πρώην Κατηγορουμένου 5 και επιβλήθηκαν ποινές στους Κατηγορούμενους 1 και 6. Συγκεκριμένα, στον Κατηγορούμενο 1 επιβλήθηκαν συντρέχουσες ποινές άμεσης φυλάκισης με μεγαλύτερη την ποινή φυλάκισης 5 μηνών και στην Κατηγορούμενη 6 διάφορες χρηματικές ποινές συνολικού ύψους €13.500 (βλ. **Τεκμήρια 313** και **314**).

Σημειώνεται, ότι, μετά την έναρξη της ποινικής διερεύνησης τον Αύγουστο του 2013 και την κλήση του Κατηγορουμένου 1 να εμφανιστεί ενώπιον της Ερευνητικής Επιτροπής, οι Κατηγορούμενοι 1 και 6 με αναθεωρημένη φορολογική δήλωση, δήλωσαν στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, το προαναφερθέν ποσό ως εισόδημα της Κατηγορούμενης 6 για το 2007. Κατόπιν, κλήθηκαν και κατέβαλαν φόρο εισοδήματος ύψους €127.000 μαζί με τους αναλογούντες τόκους και επιβαρύνσεις. Είναι σε σχέση με αυτές

τις πράξεις και παραλείψεις που προέκυψαν οι κατηγορίες που αποτέλεσαν το αντικείμενο της μετέπειτα υπόθεσης 793/2014, στην οποία ο Κατηγορούμενος 1 τελικώς φυλακίστηκε και η Κατηγορούμενη 6 τελικώς πλήρωσε χρηματικό πρόστιμο.

Το αρχικό κατηγορητήριο της παρούσας υπόθεσης – παρουσιάζοντας πλέον το ποσό του €1 εκ. ως αντικείμενο δωροδοκίας, δωροληψίας και διαφθοράς – καταχωρήθηκε στις 25/07/2016 εναντίον όχι μόνο των προαναφερθέντων τεσσάρων Κατηγορουμένων αλλά και άλλων έξι προσώπων. Μέχρι όμως η υπόθεση να φτάσει στο Κακουργιοδικείο, δια της καταχώρησης του ενώπιον μας κατηγορητηρίου στις 04/04/2017, πέρασαν 8 μήνες και παρέμειναν μόνο 8 Κατηγορούμενοι, πέντε φυσικά πρόσωπα (οι Κατηγορούμενοι 1-5) και τρία νομικά πρόσωπα (οι Κατηγορούμενοι 6-8). Σημειώνεται ότι στο αρχικό κατηγορητήριο ήταν και οι Έλληνες υπήκοοι Ανδρέας Βγενόπουλος, ο οποίος στο μεσοδιάστημα απεβίωσε και ο Κυριάκος Μάγειρας, ο οποίος παρά την ύπαρξη Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης δεν παραδόθηκε από τις ελληνικές αρχές.

Στα πλαίσια της πρώτης, προδικαστικής, εξέτασης της εισήγησης για κατάχρηση, κατατέθηκαν από κοινού στο Δικαστήριο μας, τρία τεκμήρια, ήτοι το κατηγορητήριο της 793/2014 (**Τεκμήριο Α**), η επιβληθείσα ποινή (**Τεκμήριο Β**) και η ανακριτική κατάθεση του Κατηγορουμένου 1, στην οποία απαντά σε όλες τις ερωτήσεις με την στερεότυπη απάντηση «δεν έχω να πω τίποτε» (**Τεκμήριο Γ**). Πέραν των εγγράφων αυτών δεν παρουσιάστηκε κανένα άλλο στοιχείο. Παρέθεσαν απλά την επιχειρηματολογία τους, οι ευπαίδευτοι συνήγοροι των μερών, σε σχέση με τις ισχύουσες νομικές αρχές και το πως αυτές θα έπρεπε να τύχουν εφαρμογής στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης. Δεν τέθηκε πλαίσιο πραγματικών γεγονότων και δεν προσήχθη μαρτυρία, με αποτέλεσμα η άντληση πληροφορήσης ως προς τα γεγονότα να περιοριστεί ουσιαστικά στα κατατεθέντα έγγραφα και βεβαίως τα όσα επικουρικά υποστήριξαν, αγορεύοντας οι δύο πλευρές. Η Κατηγορούσα Αρχή στην εν λόγω διαδικασία θέλησε έντονα να περάσει τη θέση, ότι, η συγκέντρωση μαρτυρίας σε ότι αφορά την παρούσα υπόθεση βρισκόταν στα σπάργαλα και σε καμία περίπτωση δεν υπήρχε εξ αρχής πρόθεση κατακερματισμού και διπλής δίωξης

των Κατηγορουμένων. Άλλα τα δεδομένα που υπήρχαν τότε και άλλα τα δεδομένα που διαμορφώθηκαν στη συνέχεια. Για του λόγου του αληθές παραπέμπουμε ενδεικτικά σε κάποια μέρη της αγόρευσης της κας Παπαγαπίου, που εμφανιζόταν τότε εκ μέρους της Κατηγορούσας Αρχής (πρακτικά ημερ. 03/08/2017).

(σελ.3)

«Είναι η θέση της Κατηγορούσας Αρχής ότι το Δικαστήριο για να αποφασίσει επί των ενστάσεων, θα πρέπει να γνωρίζει, να τεθεί ενώπιον του και δεν τέθηκε ποια ήταν η μαρτυρία που υπήρχε μέχρι και την ημερομηνία επιβολής της ποινής, εις την πρώτη υπόθεση που αντιμετώπιζε ο κατηγορούμενος. Είναι η θέση μας ότι η ανάκριση του κατηγορούμενου και οι ερωτήσεις που του τέθηκαν σε σχέση με το ένα εκατομμύριο, το οποίο όπως είπαμε είναι το ίδιο και στις δύο περιπτώσεις και επειδή ρωτήθηκε και για νομιμοποίηση και για αδικήματα νομιμοποίησης, ναι οι ανακριτές σε εκείνο το στάδιο διερευνούσαν, προσπαθούσαν, όλα τα ευδεχόμενα, καθότι δεν δόθηκαν επαρκείς εξηγήσεις για το πώς απεκόμισε αυτό το ένα εκατομμύριο ο κατηγορούμενος.»

(σελ.3-4)

«Δεν υπήρξε επαρκής μαρτυρία για να τον κατηγορήσουν για τα αδικήματα που κατηγορείται σήμερα, αυτή η μαρτυρία προέκυψε πολύ αργότερα, το '15.»

(σελ.4)

«Εάν υπήρξε εκ των υστέρων νέα μαρτυρία, η οποία δεν ήταν ενώπιον των ανακριτικών αρχών, αυτό δεν θεωρείται κατάχρηση της διαδικασίας αλλά ορθά έπραξαν οι ανακριτές, έτσι ώστε για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος να καταχωρήσουν, να ετοιμάσουν την παρούσα υπόθεση.»

(σελ.5)

«Όπως εξήγησα, μέχρι τότε εκείνα ήσαν τα δεδομένα της υπόθεσης, δεν υπήρχε μαρτυρία ότι το ένα εκατομμύριο ήταν προϊόν τελικά νομιμοποίησης ή προϊόν διαφθοράς. Αυτή είναι η ουσία. Αυτά ήταν τα γεγονότα των ανακριτικών αρχών και ο κατηγορούμενος, όπως είπα, πήγε και παραδέχθηκε.»

(σελ.5)

«Και υπερτόνισε το θέμα του ότι γιατί τον διώξαμε με βάση τη φορολογία και τώρα ήρθαμε και τον διώξαμε για άλλα αδικήματα και είναι αυτό που εξήγησα προηγουμένως, ότι τα δεδομένα που είχαν οι ανακριτές ήταν εκείνα, δεν υπήρχε μαρτυρία για νομιμοποίηση και διαφθορά.»

Το Δικαστήριο μας, στην απουσία άλλης μαρτυρίας και δεδομένου ότι είναι η πλευρά της Υπεράσπισης που είχε το (μειωμένο) βάρος να πείσει περί της θέσης για κατάχρηση, δέχτηκε ουσιαστικά τις προαναφερθείσες θέσεις της Κατηγορούσας Αρχής, αποφαινόμενο ως εξής:

(σελ.25 απόφασης)

«.....Δεν θα μπορούσε να λεχθεί πως όταν η Κατηγορούσα Αρχή προωθούσε την υπόθεση με τα φορολογικά αδικήματα εναντίου των Κατηγορουμένων 1 και 6, είχε στη διάθεσή της το μαρτυρικό υλικό που σχετίζεται με την παρούσα υπόθεση. Είναι φανερό από τα γεγονότα που έχουν εκτεθεί νωρίτερα, ότι η υπόθεση 793/2014, προωθήθηκε στη βάση των αναθεωρημένων φορολογικών δηλώσεων που υπέβαλαν οι Κατηγορούμενοι 1 και 6 το έτος 2013. Μετά την αποπεράτωση της υπόθεσης εκείνης, προέκυψε, ως έχει αναφερθεί, πρόσθετη μαρτυρία με βάση την οποία, ο Γενικός Εισαγγελέας έκρινε ότι στοιχειοθετούνται τα σοβαρά αδικήματα διαφθοράς με την εμπλοκή και των υπόλοιπων Κατηγορουμένων και έτσι αποφάσισε να καταχωρήσει το παρόν κατηγορητήριο.»

Ας δούμε όμως τώρα τι έχει αποκαλυφθεί μέσα από την προσαχθείσα κατά την ακροαματική διαδικασία, μαρτυρία. Οι αναφορές είναι πολλές αλλά για σκοπούς συντομίας και ουσίας θα περιοριστούμε σε αναφορές και στοιχεία που προκύπτουν από τη μαρτυρία τριών βασικών μαρτύρων, ήτοι των ανακριτών της υπόθεσης, Λοχ. 449 Φίλιππου Βιολάντη (ΜΚ5), Υπαστυνόμου Γιώργου Ανδρέου (ΜΚ62) και Λοχ. 2605 Μόδεστου Πογιατζή (ΜΚ2).

Ο ΜΚ5 ήταν εξ αρχής μέλος της ανακριτικής ομάδας για “*διερεύνηση μιας καταγγελίας που ήρθε από τον Γενικό Εισαγγελέα και αφορούσε δύο ύποπτες συναλλαγές*”. Του ανατέθηκε από τις 17/06/2013, μαζί με τη ΜΟΚΑΣ να είναι βοηθός του επικεφαλής των ανακρίσεων, Υπαστυνόμου Λαμπριανού (ΜΚ50). Το σύνολο της μαρτυρίας του εν λόγω μάρτυρα είναι σημαντικό για το υπό εξέταση ζήτημα. Ιδιαίτερος όμως διαφωτιστικός ήταν σε κάποιες από τις ερωτήσεις του ευπαιδευτού συνηγόρου των Κατηγορουμένων 1 και 6, κ. Ευσταθίου. Ερωτηθείς κατ’ αρχάς ποιο ήταν το αντικείμενο και η κατεύθυνση της υπόθεσης που διερευνούσαν απάντησε ως εξής:

(σελ.5-6 πρακτικού ημερ. 26/02/2019)

“Η κατεύθυνση ήταν να διαπιστωθεί ότι το ένα εκατομμύριο το οποίο λήφθηκε από την Focus, από την κατηγορούμενη προς τον τότε κατηγορούμενο 1, ήταν αντικείμενο διαφθοράς”.

Στο σημείο τούτο υπενθυμίζουμε την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του, 17/06/2013, πριν, δηλαδή, ο Κατηγορούμενος 1 υποβάλει τις αναθεωρητικές φορολογικές δηλώσεις τον Αύγουστο του 2013 και πολύ πριν την καταχώρηση της υπόθεσης 793/14 στις 21/03/2014.

Σε άλλο σημείο ο μάρτυρας αναφέρει τα ακόλουθα:

(σελ. 8 ίδιου πρακτικού)

«Ο Γενικός Εισαγγελέας έδωσε οδηγίες, εις τον τότε Υπεύθυνο της ανακριτικής ομάδας, όπως η υπόθεση διαχωριστεί στην παρούσα και σε αυτήν που δικάζεται. Εμείς λάβαμε οδηγίες από τον τότε υπεύθυνο, μέσω του Γενικού Εισαγγελέα, να διαχωρίσουμε την

υπόθεση στα αδικήματα που αφορούσαν αυτήν την υπόθεση και τα άλλα αδικήματα, άσχετα εάν αφορούσαν το ίδιο ποσό να διερευνηθεί το θέμα της διαφθοράς. Από την στιγμή που πήραμε οδηγίες από τον Γενικό Εισαγγελέα να διαχωρίσουμε την υπόθεση και λάβαμε οδηγίες από τον υπεύθυνο της ανακριτικής ομάδας αυτό πράξαμε. Εμείς δεν ασχοληθήκαμε ούτε με το κατηγορητήριο, ούτε με κάτι άλλο. Τώρα, εάν ήταν σωστό ή λάθος είναι θέμα Γενικού Εισαγγελέα.»

Το ίδιο αποκαλυπτικός ήταν και ο ΜΚ62 – ο οποίος ανέλαβε τη σκυτάλη των ανακρίσεων περί τα μέσα Δεκεμβρίου του 2013 – αυτή τη φορά σε ερωτήσεις του ευπαιδευτού συνηγόρου της Κατηγορούμενης 4, κ. Μίτσιγκα. Συγκεκριμένα ο κ. Μίτσιγκας ζήτησε από τον μάρτυρα να σχολιάσει τις ενέργειες των ανακριτών μετά την εκτέλεση εντάλματος έρευνας στα γραφεία της Κατηγορούμενης 6 στις 28/02/2014 και την συνακόλουθη παραλαβή χιλιάδων εγγράφων. Το ένταλμα αυτό εκδόθηκε στη βάση υποψιών της Αστυνομίας για τη διάπραξη αδικημάτων που ταυτίζονται ή είναι συναφή με τα αδικήματα της παρούσας υπόθεσης. Σύμφωνα με το μάρτυρα (σελ. 19 πρακτικών ημερ. 25/05/2020) ενισχύθηκαν οι υποψίες της Αστυνομίας μετά την έρευνα, διότι δεν εντοπίστηκε στα παραληφθέντα μπλοκ αποδείξεων, η υποτιθέμενη απόδειξη είσπραξης του ενός εκατομμυρίου. Κατόπιν προωθήθηκε από το συνήγορο η θέση, ότι, ενώ τούτο ενίσχυσε τις υποψίες για τα αδικήματα διαφθοράς, παρά ταύτα προχώρησαν με την καταχώρηση της φορολογικής υπόθεσης. Παραθέτουμε επ’ αυτού την άκρως αποκαλυπτική σειρά ερωτοαπαντήσεων που ακολούθησε:

(σελ.20-22)

«Α. Κοιτάξετε, εγώ είμαι ανακριτής της υπόθεσης, είμαι αστυνομικός. Έθεσα ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα τα γεγονότα της υπόθεσης και ο Γενικός Εισαγγελέας, αφού τα αξιολόγησε, αποφάνθηκε ότι θα προχωρούσε με την καταχώρηση κατηγορητηρίου για φορολογικά αδικήματα, τα οποία αφορούσαν ένα συγκεκριμένο κομμάτι των γεγονότων, αυτόνομο, με περιορισμένο αριθμό υπόπτων και κατά την κρίση του, εν τη σοφία του, αποφάσισε την καταχώρηση υπόθεσης στο

Δικαστήριο.

- E. Υποθέτω ότι του έθεσες τα γεγονότα μεταξύ της εκτέλεσης του εντάλματος έρευνας, δηλαδή που έγινε στις 28 του Φλεβάρη του '14 και στις 21 Μαρτίου του '14, μέσα σε εκείνο το εικοσαήμερο.
- A. Η Νομική Υπηρεσία, μάλιστα, ενημερώθηκε για όλα τα γεγονότα, περιλαμβανομένης και της έρευνας και αποφάσισε ο Γενικός Εισαγγελέας να προχωρήσει με τον τρόπο που αναφέρθηκε προηγουμένως και μας έδωσε οδηγίες να συνεχίσουμε τη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αποστάληκε το ένα εκατομμύριο.
- E. Και σας ενημέρωσε ότι αποφάσισε να προχωρήσει και με τη δίωξη για φορολογικές παραβάσεις;
- A. Το έλαβα υπόψη μου, ναι. Το έμαθα από τη στιγμή που έλαβα οδηγίες να προχωρήσω για το ένα σκέλος της υπόθεσης. Για το άλλο οι οδηγίες είναι να ετοιμαστεί ξεχωριστός φάκελος, για να μπορέσει να καταχωρήσει στο Δικαστήριο.
- E. Ποιος σας έδωσε αυτές τις οδηγίες;
- A. Η Νομική Υπηρεσία.
- E. Δεν έχει πρόσωπο η Νομική Υπηρεσία, γενικά;
- A. Το ποινικό τμήμα. Τώρα δεν ξέρω εάν είναι ο Γενικός Εισαγγελέας ο ίδιος. Το ποινικό τμήμα. Δεν ξέρω ποιος υπόγραψε το σχετικό λεκτικό.
- E. Θέλεις να πιστέψουμε ότι εάν ήταν ο Γενικός Εισαγγελέας ο ίδιος, δεν θα θυμάσουν; Νομίζω εάν ήταν ο Γενικός Εισαγγελέας ο ίδιος, λογικά θα θυμάσουν. Δεν λέω ότι ήταν, αλλά δεν νομίζω εάν ήταν να μην το θυμάσαι.
-
- A. Και γραπτώς και προφορικά. Προφορικά και ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας, εάν δεν ήταν τις ίδιες μέρες, σε κάποια άλλη συνάντηση που είχαμε, μας το ανέφερε και προφορικά, αλλά γραπτώς δόθηκαν οδηγίες από τη Νομική Υπηρεσία. Τώρα ποιος τις έδωσε δεν μπορώ να ξέρω.»

-
- «Α. Μα αφού ήταν οι οδηγίες του ιδίου του Γενικού Εισαγγελέα προς την Αστυνομία, να διερευνήσουμε κατά πόσο διαπράττονται οποιαδήποτε ποινικά αδικήματα σε σχέση με αυτό το εκατομμύριο και εμείς συνεχίζαμε αυτήν τη διερεύνηση. Δεν χρειαζόταν να του πω κάτι εγώ, αφού ήταν οδηγίες του ιδίου του Γενικού Εισαγγελέα.
- Ε. Άρα μετά την εκτέλεση του εντάλματος ερεύνης και πριν την καταχώρηση του κατηγορητηρίου, που αφορά τα φορολογικά αδικήματα, οι εντολές που είχες ήταν να συνεχίζεις να διερευνάς, για να δούμε τη νομιμότητα του εκατομμυρίου. Μιλώ εκείνες τις 20 συγκεκριμένες μέρες, μέσα σε αυτό το διάστημα. Ενημερώθηκες ότι θα υπάρξει δίωξη για φορολογικά αδικήματα και σου ζητήθηκε να συνεχίσεις να διερευνήσεις ουσιαστικά τη νομιμότητα της είσπραξης του εκατομμυρίου, σωστό; Εάν το εκατομμύριο προέρχεται από τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων.
- Α. Οι οδηγίες της Νομικής Υπηρεσίας ήταν να συνεχίσουμε τη διερεύνηση του ενδεχόμενου διάπραξης ποινικών αδικημάτων και παράλληλα να ετοιμαστεί φάκελος για να καταχωρηθεί για τα φορολογικά αδικήματα.»

Επιβεβαιωτική των οδηγιών της Νομικής Υπηρεσίας για διαχωρισμό των υποθέσεων και τη δημιουργία δύο ξεχωριστών φακέλων είναι και η ένορκη δήλωση ημερ. 05/02/2015 του ΜΚ2 (**Τεκμήριο 330(β)**) που συνοδεύει την αίτηση της ΜΟΚΑΣ (**Τεκμήριο 330(α)**). Αναφέρει ο μάρτυρας:

“Περί τα μέσα Δεκεμβρίου 2013 η διερεύνηση της υπόθεσης ανατέθηκε στην Ανακριτική\Ομάδα που διερευνά την ποινική πτυχή υποθέσεων που σχετίζονται με την Κυπριακή Οικονομία. Στα πλαίσια της πιο πάνω διερεύνησης και μετά από οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα, η υπόθεση διαχωρίστηκε σε δύο ποινικούς φακέλους. Στις 17/03/2014 ετοιμάστηκε ο ποινικός φάκελος ΛΕΥ/ΤΑΕ Σ/315/2014 που αφορά στα γεγονότα που ακολούθησαν τη

μετέπειτα μεταφορά του ποσού του €1.000.000 (16/09/2009) για την οποία γίνεται αναφορά πιο πάνω και η οποία καταχωρήθηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 21/03/2014. Αυτή αφορά αδικήματα Συνωμοσίας για διάπραξη κακουργήματος, Πλαστογραφίας, Κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου, Ψευδείς λογαριασμούς και Αδικήματα κατά παράβαση του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων, με κατηγορούμενους τους Χριστόδουλο Χριστοδούλου, Αθηνά Χριστοδούλου, Ανδρέα Κιζουρίδη καθώς και την εταιρεία A.C. CHRISTODOULOU CONSULTANTS LTD. Στις 26/10/2014 το Επαρχιακό Δ/ριο Λευκωσίας καταδίκασε σε 5 μήνες φυλακή τον Χριστόδουλο Χριστοδούλου και σε χρηματικό πρόστιμο €13.500 την εταιρεία A.C. CHRISTODOULOU CONSULTANTS LTD για φορολογικά αδικήματα.

Η παρούσα υπόθεση, για την οποία οι εξετάσεις συνεχίζονται, αφορά στην διερεύνηση των συνηθών κάτω από τις οποίες έλαβε η εταιρεία A.C. CHRISTODOULOU CONSULTANTS LTD ποσό €1.000.000 στις 27/07/2007 από την εταιρεία Focus Maritime Corp, αφού αυτό δεν φαινόταν να αφορά «παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών» ως η δικαιολογία της συναλλαγής και για το οποίο διερευνάται το ενδεχόμενο να αφορά διαφθορά του Χριστόδουλου Χριστοδούλου από τον Ανδρέα Βγενόπουλο μέσω του Μιχάλη Ζολώτα (ιδιοκτήτη της εταιρείας Focus) για ενδεχόμενες διευκολύνσεις (πράξεις ή παραλήψεις) προς τον πρώτο ή εταιρείες συμφερόντων του καθόσου ήταν Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας”.

Από την πιο πάνω μαρτυρία, καθίσταται σαφές πως εξ αρχής, οι διωκτικές και ανακριτικές αρχές διερευνούσαν υπόθεση διαφθοράς σε σχέση με το ένα εκατομμύριο. Δεν ισχύει αυτό που αφέθηκε να νοηθεί από πλευράς Κατηγορούσας Αρχής στην προδικαστική διαδικασία, ότι, δηλαδή, είναι στην πορεία και μετά τη δίωξη για τα φορολογικά αδικήματα που πήρε “σάρκα και οστά” η παρούσα υπόθεση. Δεν εισηγούμαστε βεβαία ότι οι εξετάσεις και ανακρίσεις σε σχέση με την παρούσα υπόθεση είχαν προ της καταχώρησης της φορολογικής υπόθεσης, συμπληρωθεί. Ούτε βεβαίως, ότι, η παρούσα υπόθεση

ήταν έτοιμη για καταχώρηση και οι διωκτικές αρχές περίμεναν άλλα 2 και πλέον χρόνια για να την καταχωρήσουν. Αντίθετα, οι έρευνες και οι εξετάσεις που έπρεπε να γίνουν ήταν πολύπλευρες και περίπλοκες, ως εξάλλου έχει διαφανεί μέσα από τη διεξαχθείσα ακροαματική διαδικασία. Όμως, επαναλαμβάνουμε, έχει διαφανεί, ότι, οι διωκτικές και ανακριτικές αρχές είχαν εξ αρχής κατεύθυνση και στόχευση, τα οποία ήταν αδικήματα, ομοιογενή της παρούσας υπόθεσης.

Αναφύεται συνεπώς το εξής ερώτημα: Ήταν θεμιτό για την Κατηγορούσα Αρχή να διαχωρίσει την υπόθεση σε δυο; Να δημιουργήσει δύο ξεχωριστούς φακέλους; Να προσαγάγει τους Κατηγορούμενους στο Δικαστήριο για την πρώτη υπόθεση, να παραδεχτούν, να συμμορφωθούν τρόπον τινά, ο Κατηγορούμενος 1 να φυλακιστεί, να εκτίσει την ποινή του, να αποφυλακιστεί και στη συνέχεια – μετά από χρόνια – να ξανά συρθεί στο Δικαστήριο, αυτή τη φορά μαζί με άλλα πρόσωπα και για άλλα πολύ πιο σοβαρά αδικήματα;

Η απάντηση που δίνουμε είναι σαφέστατα όχι. Η Κατηγορούσα Αρχή όφειλε να επιδείξει σύνεση και αυτοσυγκράτηση. Να συμπεριφερθεί δίκαια, λελογισμένα και υπεύθυνα – ως αρμόζει εξάλλου σε αυτή την κορυφαία υπηρεσία τους κράτους. Έστω και αν ο Κατηγορούμενος 1 – για τους όποιους δικούς του λόγους – έσπευσε να υποβάλει αναθεωρημένες φορολογικές δηλώσεις και να καταβάλει – ούτω καλούμενο οφειλόμενο φόρο για το €1 εκ. – η Κατηγορούσα Αρχή αφ' ης στιγμής διερευνούσε άλλα, εξόχως σοβαρότερα αδικήματα εναντίον του, όφειλε να αναμένει να ολοκληρωθεί η διερεύνηση, να σχηματίσει πλήρη, αντικειμενική και σφαιρική εικόνα της υπόθεσης και μετά με ορθολογισμό, να προχωρήσει στο Δικαστήριο. Σπεύδοντας να καταχωρήσει τη φορολογική υπόθεση, έμμεσα ή άμεσα, ηθελημένα ή μη, επικάλυψε με νομιμότητα την είσπραξη του εν λόγω ποσού του €1 εκ. Δεν νοείται η καταβολή και είσπραξη φόρου εισοδήματος επί χρημάτων που έχουν αποκτηθεί με παράνομο και αθέμιτο τρόπο. Με κίνδυνο να γίνουμε φορτικοί, επαναλαμβάνουμε για ακόμα μια φορά, ότι από τότε, οι διωκτικές και ανακριτικές αρχές είχαν κατεύθυνση και στόχο, ο οποίος ουδόλως σχετιζόταν με φορολογικά και συναφή επ' αυτού αδικήματα. Δεν ήταν άγνωστα και απρόβλεπτα τα παρόντα αδικήματα τότε, έστω και αν έχρηζαν περαιτέρω

διερεύνησης. Στην **Connelly v. DPP** [1964] AC 1254, αποφασίστηκε ότι, ως γενική αρχή, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο ίδιο κατηγορητήριο όλα τα αδικήματα τα οποία προκύπτουν από το ίδιο ή ουσιαστικά το ίδιο πλαίσιο γεγονότων. Το Δικαστήριο, σε περίπτωση καταχώρισης δεύτερου κατηγορητηρίου, οφείλει να αναστείλει τη διαδικασία αν διαπιστώσει ότι το αντικείμενο (subject matter) έπρεπε να συμπεριληφθεί στο πρώτο. Ο λόγος είναι διότι η δεύτερη υπόθεση είναι πλέον καταπιεστική (oppressive). Αν όμως υπάρχουν ειδικές περιστάσεις για την καταχώριση δεύτερου κατηγορητηρίου, το Δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη συνέχιση της υπόθεσης (βλ. επίσης **Dwyer v. R** [2012] EWCA CRIM 10).

Στη **Δημοκρατία v. Ηλιάδη** (ανωτέρω) με αναφορά στις υποθέσεις **Connelly, R. v. Philips** [2005] EWCA Crim. 33, (2005) All E.R.(D) 88, **Director of Public Prosecutions v. Alexander** [2010] EWHC 2066 και **Dwyer** (πιο πάνω), ο Δ. Παρπαρίνος στη δική του ξεχωριστή απόφαση υποδεικνύει πως η Κατηγορούσα Αρχή οφείλει να συμπεριλάβει όλες τις κατηγορίες που επιθυμεί να προωθήσει σε ένα κατηγορητήριο και σε κάθε περίπτωση να επιλέξει ποιες κατηγορίες θα προωθήσει, το αργότερο προτού συμπληρωθεί η πρώτη υπόθεση που έχει καταχωριστεί εναντίον του Κατηγορούμενου σε σχέση με αδικήματα που σχετίζονται με τα ίδια ή ουσιαστικά τα ίδια γεγονότα. Παρατίθεται, μάλιστα, το ακόλουθο απόσπασμα από την υπόθεση **Alexander**:

"The principle (which is in essence that identified in the civil law by Wigram CJ in Henderson v. Henderson) is that the Crown should decide at the outset, or at the latest before the conclusion of the first set of proceedings, what charges it wishes to bring arising out of the same incident. Any other approach is unfairly oppressive to a Defendant. It is for that reason that the burden is on the Crown to identify special or exceptional circumstances to justify such a course."

Στην υπόθεση **R v. Beedie** [1997] 2 Cr App R 167, αποφασίστηκε ότι η αγωνία των συγγενών ή το δημόσιο συμφέρον δεν αποτελούν ειδικές

περιστάσεις για την καταχώριση δεύτερης υπόθεσης. Σ' αυτό θα προσθέταμε ότι η πίεση συγγενών ή ακόμα μια πιο γενικευμένη κοινωνική κατακραυγή, δεν δικαιολογούν την εσπευσμένη καταχώριση υπόθεσης ή τον κατακερματισμό της και τη διαδοχική προσαγωγή των ίδιων ανθρώπων σε ψυχοφθόρες διαδικασίες ενώπιον των Δικαστηρίων.

Εδώ τα πράγματα είναι ακόμα πιο προχωρημένα από την **Connelly** αφού οι κατηγορίες της παρούσας υπόθεσης, δεν είναι της φύσης που θα μπορούσαν να συνυπάρξουν με τις κατηγορίες τις 793/2014. Δεν είναι απλά πολύ πιο σοβαρές, κινούνται και σε αντίθετη κατεύθυνση. Οι μεταξύ των υποθέσεων, κατηγορίες είναι κατ' ουσία αυτοαναιρούμενες. Όπως δεν φορολογούνται και δεν εισπράττεται φορολογία σε σχέση με χρήματα που παράνομως αποκτήθηκαν από μια ληστεία, έτσι δεν φορολογούνται και δεν εισπράττονται χρήματα που αποκτήθηκαν από μια διεφθαρμένη δωροδοκία και δωροληψία.

Στην **CPS v. Mattu** [2009] EWCA Crim. 1483, ο κατηγορούμενος κατηγορήθηκε σε τρεις διαδοχικές υποθέσεις που προέκυπταν από την ίδια ροή γεγονότων. Στην πρώτη απαλλάχτηκε. Στη δεύτερη παραδέχτηκε μια κατηγορία και καταδικάστηκε σε 7 χρόνια φυλάκιση και στην τρίτη ήγειρε ζήτημα κατάχρησης διαδικασίας. Σημειώνεται ότι στην τρίτη υπόθεση – όπως και εδώ - υπήρξε κλιμάκωση κατηγοριών (escalation of charges). Το Δικαστήριο αποδέχτηκε την εισήγηση για κατάχρηση και απάλλαξε τον κατηγορούμενο. Το απαύγασμα της απόφασης αποτυπώνεται στο εξής σχόλιο:

“Held dismissing the appeal, although there would be cases, where, for example, fresh evidence emerged and circumstances changed, in which it might be possible for the prosecution to circumvent a basis of plea they had agreed, it would be fundamentally unfair to a defendant if the court were to permit the prosecution to charge him with an offence on a basis strikingly in conflict with the basis on which a plea of guilty had been accepted at a previous trial and on the basis of which sentence had been passed. Change of counsel and of venue did not remedy that

situation. In the present case, there had been a carefully prepared and detailed basis of plea which had been agreed between prosecution and defence and approved by the court, first, for the purpose of giving an indication as to sentence and, secondly, for deciding upon sentence. It achieved a status which rendered a prosecution attempt to go behind it in the blatant way they had in the present case an abuse of process. The judge had reached the right conclusion.”

Σε σχέση με τις ειδικές περιστάσεις για τις οποίες γίνεται λόγος στη Νομολογία όπου δυνατό να δικαιολογείται η διπλή δίωξη, τέτοιες ενδεχομένως να ενυπάρχουν, όταν τα στοιχεία που αφορούν στη δεύτερη υπόθεση έρχονται στην επιφάνεια μετά το πέρας της πρώτης υπόθεσης. Αυτό επιχείρησε να καταδείξει προδικαστικά η Κατηγορούσα Αρχή αλλά για τους λόγους που εξηγήσαμε ανωτέρω, δεν ισχύει. Συνεπώς δεν υπάρχουν ειδικές περιστάσεις που να δικαιολογούν την καταχώρηση της δεύτερης, παρούσας υπόθεσης.

Σε ό,τι αφορά το δυσμενή επηρεασμό του κατηγορούμενου, για τον οποίο επίσης γίνεται λόγος στη Νομολογία ως προϋπόθεση για την επιτυχή επίκληση κατάχρησης, πιστεύουμε, πως δεν χρειάζεται να ειπωθούν πολλά. Οι Κατηγορούμενοι προσήχθησαν ενώπιον Δικαστηρίου, παραδέχθηκαν και τιμωρήθηκαν, ο δε Κατηγορούμενος 1 με ποινή στερητική της ελευθερίας του. Εξέτισε την ποινή του, αποφυλακίστηκε και τώρα, χρόνια μετά, αντιμετωπίζει σοβαρότερες κατηγορίες που αν αφεθεί να συνεχισθεί η δίκη και καταδικαστεί, πολύ πιθανόν και πάλι να καταλήξει στη φυλακή για σαφώς μεγαλύτερο αυτή τη φορά, χρονικό διάστημα. Ενυπάρχει επομένως και το στοιχείο του δυσμενούς επηρεασμού.

Σε ότι αφορά τώρα την αναγκαιότητα ή μη ύπαρξης κακοπιστίας από μέρους της Κατηγορούσας Αρχής φαίνεται ότι τα πράγματα δεν είναι απολύτως ξεκάθαρα. Για τους λόγους που εξηγούμε στις σελ.49-50 της απόφασης μας στην υπόθεση **Δημοκρατία v. Ηλιάδης** ημερ. 31/05/2019 (ανωτέρω) θεωρούμε ότι δεν υφίσταται τέτοια προϋπόθεση. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν ήθελε κριθεί ότι υφίσταται, βρίσκουμε μετά λύπης, ότι ναι, υπάρχει στην

προκειμένη περίπτωση κάποια μορφή κακοπιστίας. Δεν νοείται να έχουν πάρει οι ανακριτές εξ αρχής οδηγίες να διερευνήσουν αδικήματα διαφθοράς σε σχέση με ύποπτες διαδρομές χρημάτων και να προκύπτουν στην πορεία τα ήσσονος σοβαρότητας φορολογικά θέματα και οι Κατηγορούμενοι να διώκονται σε σχέση με αυτά. Παράλληλα, οι ανακρίσεις για τα θέματα διαφθοράς να συνεχίζονται, να ολοκληρώνονται και οι Κατηγορούμενοι να σύρονται ξανά στο Δικαστήριο. Όταν βέβαια λέμε κακοπιστία, δεν εννοούμε ότι η Κατηγορούσα Αρχή λειτούργησε υπό την ευρεία έννοια κακοπροαίρετα. Πιθανώς, από την οπτική γωνιά της λαϊκής απαίτησης για την προσαγωγή των υπαιτίων ενώπιον του Δικαστηρίου, να πίστευε ότι έπραττε το πρόβον. Όμως το Δικαστήριο για προστασία του κύρους και της υπόληψης της ίδιας του της λειτουργίας, οφείλει να εξισορροπήσει αυτή την ενδεχόμενη, επιδίωξη της Κατηγορούσας Αρχής, με το αντίστοιχο δημόσιο συμφέρον να μη δίδεται η εντύπωση ότι “ο σκοπός αγιάζει τα μέσα” “the end justifies any means”. Έτσι βρίσκουμε πως η Κατηγορούσα Αρχή έναντι των Κατηγορουμένων 1 και 6 – υπονομεύοντας στην πορεία το κύρος και την υπόληψη της Δικαιοσύνης – ενήργησε κακόπιστα.

Ένα τελευταίο ζήτημα το οποίο θα πρέπει να σχολιαστεί αφορά στο θέμα της καθυστέρησης. Η εν γένει παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος, ως έχει νομολογηθεί, επιδρά ποικιλοτρόπως αρνητικά σε μια ποινική δίωξη. Πέραν της συνταγματικής του έκφανσης (**Χαραλαμπίδης v. Αστυνομία** (2004) 2 Α.Α.Δ. 330, **Γενικός Εισαγγελέας v. Βάσου** (2005) 2 Α.Α.Δ. 653 και **Ιωάννου v. Αστυνομία** Ποινική Έφεση 52/2011 ημερ. 29/07/2014), προκύπτουν ζητήματα δυσκολίας στη συλλογή μαρτυρίας, στην ανάκληση στη μνήμη σημαντικών γεγονότων και στην αποτελεσματική υπεράσπιση γενικά. Θέματα – όχι του παρόντος βέβαια – προκύπτουν και σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητα και αποτρεπτικότητα της ποινής σε περίπτωση καταδίκης και άλλα παρεμφερή ζητήματα που αφορούν ειδικά στο πρόσωπο ενός κατηγορουμένου, όπως η ενδεχόμενη εξάντληση των οικονομικών του πόρων (βλ. **Χατζηγεωργίου v. Αστυνομία** (2013) 2 Α.Α.Δ. 215), η παράταση μέχρι και διαίωνιση της αγωνίας του και η αλλαγή των προσωπικών του συνθηκών.

Τα αδικήματα της παρούσας υπόθεσης φέρεται να διαπράχθηκαν μεταξύ των ετών 2006-2009. Η διερεύνηση τους ξεκίνησε το 2013. Το 2014

καταχωρήθηκε η φορολογική υπόθεση. Το 2016 η παρούσα υπόθεση. Το κατηγορητήριο ενώπιον του Κακουργιοδικείου όμως, καταχωρήθηκε στις 04/04/2017.

Βρισκόμαστε τώρα στην τελευταία ημέρα του Ιουλίου του 2020 και ακόμα, κατ' ουσία, είμαστε στο μέσο της υπόθεσης με τον Κατηγορούμενο 1 να είναι πλέον πέραν των 80 ετών. Οι λόγοι της καθυστέρησης ποικίλουν. Από την καταχώρηση και μετά, πιθανώς να ευθύνονται και οι Κατηγορούμενοι σε κάποιο βαθμό με τα πολλά και διάφορα ζητήματα που ήγειραν κατά καιρούς. Είχαν βέβαια κάθε δικαίωμα να το πράξουν. Διαδραμάτισαν ρόλο και άλλοι ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες, όπως ο όγκος της προσαχθείσας μαρτυρίας και εσχάτως η πανδημία του COVID-19 και η δυσχέρεια και δυστοκία που έφερε μαζί της σε ότι αφορά τη λειτουργία των διαδικασιών του Δικαστηρίου. Ίσως και το ίδιο το Δικαστήριο μας, θα μπορούσε να μην ικανοποιούσε κάποια από τα αιτήματα αναβολής που είχαν υποβληθεί από τα μέρη. Όταν το έπραττε βέβαια, έκρινε πως έτσι εξυπηρετείτο το συμφέρον της δικαιοσύνης. Όπως και να 'χει γεγονός παραμένει ότι για την περίοδο από το 2013 μέχρι ουσιαστικά τις 04/04/2017 τον αποκλειστικό χειρισμό και κατ' επέκταση την αποκλειστική ευθύνη της καθυστέρησης τη φέρει η Κατηγορούσα Αρχή. Επίσης παραμένει γεγονός ότι βρισκόμαστε σε απόσταση μιας 14ετίας από τα πρώτα αδικήματα της υπόθεσης και αυτή δεν έχει ακόμα περατωθεί. Το στοιχείο της καθυστέρησης στη γενικότητα του – όπως το έχουμε προσδιορίσει ανωτέρω και στο βαθμό βέβαια που είναι σχετικό με τα μέχρι στιγμής τεκταινόμενα – δεν μπορούσε παρά να το λαμβάναμε υπόψη και να το συνυπολογίζαμε, διαμορφώνοντας την κρίση μας, επί του εγειρόμενου ζητήματος.

Στη βάση όλων των πιο πάνω βρίσκουμε ότι υπάρχει κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας σε σχέση με τους Κατηγορουμένους 1 και 6 και συνακόλουθα οι Κατηγορούμενοι 1 και 6 απαλλάσσονται. Η κατάληξη αυτή – μολονότι δεν αποτελεί δικαίωση των Κατηγορουμένων επί της ουσίας της υπόθεσης – είναι καταλυτική και καταληκτική για την υπόθεση στην ολότητα της καθόσον τους αφορά, καθιστώντας συνάμα την εξέταση οποιουδήποτε άλλου ζητήματος, νομικά αχρείαση.

Κατηγορούμενοι 2 και 3

Ζήτημα κατάχρησης της διαδικασίας είχε εγερθεί σε προγενέστερο στάδιο και από τους Κατηγορούμενους 2 και 3, στα πλαίσια του αιτήματος τους για διακοπή της εναντίον τους διαδικασίας. Έρεισμα για το υπό αναφορά αίτημα, αποτέλεσε η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 09/07/2019, με την οποία ακύρωσε τα εντάλματα σύλληψης που είχαν εκδοθεί εναντίον τους, στα πλαίσια της διαδικασίας παραπομπής της υπόθεσης στο Κακουργιοδικείο (βλ. **Μιχαήλ Ζολώτα κ.ά.** Πολ. Έφεση Αρ. 381/2017, ημερ. 09/07/2019). Με την Ενδιάμεση Απόφασή μας ημερομηνίας 07/08/2019, αποδεχτήκαμε το αίτημα, καταλήγοντας, για τους λόγους που αναφέρονται στην απόφαση, ότι η συνέχιση της διαδικασίας συνιστούσε κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, όμως, στο οποίο προσέφυγε ο Γενικός Εισαγγελέας, είχε διαφορετική άποψη και για τους λόγους που αναφέρονται στην απόφαση του ημερομηνίας 11/12/2019 (βλ. **Δημοκρατία v. Ζολώτας κ.ά.** Ποιν. Εφέσεις Αρ. 144 και 145/2019, ημερ. 11/12/2019) ακύρωσε την ως άνω Ενδιάμεση Απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου, διατάσσοντας τη συνέχιση της ακρόασης από το στάδιο στο οποίο βρισκόταν (είχαν καταθέσει, μέχρι τότε, 54 μάρτυρες κατηγορίας).

Γίνεται, ως εκ των ανωτέρω, αντιληπτό ότι η εξέταση του ζητήματος θα αντικριστεί, υπό το πρίσμα όσων τελεσίδικα αποφασίστηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο στην υπό αναφορά Έφεση, γεγονός που αναγνώρισε και ο συνήγορος των Κατηγορουμένων 2 και 3, κ. Αιμιλιανίδης.

Τα διαφοροποιητικά σημεία, τα οποία προέκυψαν από τη μαρτυρία και δικαιολογούν την επανεξέταση του ζητήματος, με βάση την εισήγηση, είναι:

- i) Σε σχέση και με τους δύο Κατηγορούμενους το γεγονός ότι έχει διαφανεί πλέον από τη μαρτυρία, ότι οι Κατηγορούμενοι 2 και 3, οδηγήθηκαν στο Δικαστήριο, κατόπιν εκτέλεσης των ημεδαπών ενταλμάτων σύλληψης και όχι στη βάση των ΕΕΣ, όπως είχαν υπόψη τους, τόσο το παρόν

Δικαστήριο όσο και το Εφετείο, όταν αποφάσισαν το ζήτημα αυτό. Τη μαρτυρία αυτή, κατά τον κ. Αιμιλιανίδη, ενώ ήταν υπόψη της Κατηγορούσας Αρχής, εσκεμμένα παρέλειψε να τη θέσει υπόψη των ως άνω Δικαστηρίων με αποτέλεσμα να παραπλανηθούν.

- ii) Σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 2, οι αρμόδιες Κυπριακές Αρχές, ζήτησαν την εκτέλεση του ΕΕΣ, στη βάση της, κατ' ισχυρισμό, αναληθούς και παραπλανητικής πληροφόρησης ότι τα φερόμενα αδικήματα διαπράχθηκαν από τον Κατηγορούμενο 2 αποκλειστικά στην Κύπρο, ενώ γνώριζαν ότι τέτοια μαρτυρία δεν υφίστατο.
- iii) Όσον αφορά, τέλος, τον Κατηγορούμενο 3, έχει προκύψει από τη μαρτυρία και συγκεκριμένα από τα **Τεκμήρια 316(α)** και **316(β)**, ότι οι Κυπριακές Αρχές παραπλάνησαν το Αρμόδιο Δικαστήριο της Ρουμανίας, πληροφώντας το ότι ο Κατηγορούμενος 3 διέπραξε τα αδικήματα κατά τη χρονική περίοδο Φεβρουαρίου 2006 και Σεπτεμβρίου 2009, με αποκλειστικό σκοπό να επιτύχουν την εκτέλεση του ΕΕΣ. Σε διαφορετική περίπτωση, εάν, δηλαδή, ενημέρωναν το Δικαστήριο της Ρουμανίας ότι ο Κατηγορούμενος διέπραξε τα αδικήματα τον Ιούλιο του 2007, τότε δεν θα εκτελείτο το ΕΕΣ, καθότι τα αδικήματα θα είχαν παραγραφεί.

Οι αρχές που διέπουν την εξουσία του Δικαστηρίου να προβαίνει σε διακοπή της διαδικασίας συνεπεία κατάχρησης, έχουν ήδη αναφερθεί πιο πάνω, κατά την εξέταση παρεμφερούς αιτήματος των Κατηγορουμένων 1 και 6. Αναφέρθηκαν, επίσης, με λεπτομέρεια στις αναφερθείσες αποφάσεις του παρόντος Δικαστηρίου και του Εφετείου στα πλαίσια της προηγηθείσας διαδικασίας. Θα προχωρήσουμε, συνεπώς, απευθείας στην ουσία των εγερθέντων σημείων.

Αρχίζοντας από το γεγονός ότι οι Κατηγορούμενοι προσήχθησαν ενώπιον του Δικαστηρίου στη βάση των μετέπειτα ακυρωθέντων ΕΣ και όχι των ΕΕΣ, ως είχε υπόψη του το Εφετείο, όταν εξέδωσε την αναφερθείσα απόφασή του, κρίνουμε πως πρόκειται για υψίστης σημασίας διαφοροποιητικό στοιχείο που επιδρά καταλυτικά στη θεώρηση του όλου ζητήματος.

Προτού προχωρήσουμε σε περαιτέρω ανάλυση και ανάπτυξη του σημείου αυτού, κρίνουμε αναγκαίο να υποδείξουμε πως με βάση τη μαρτυρία του ΜΚ62, Γ. Ανδρέου, οι Κατηγορούμενοι 2 και 3, οδηγήθηκαν στο Δικαστήριο, μετά από την εκτέλεση των ημεδαπών ΕΣ. Των ενταλμάτων δηλαδή που είχαν μεταγενέστερα, οριστικά και αμετάκλητα ακυρωθεί με την αναφερθείσα απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Κατατέθηκαν προς τούτο αντίγραφα των εκτελεσθέντων ΕΣ, **Τεκμήρια 451** και **452**, αντίστοιχα. Ως αναφέρει στη μαρτυρά του ο εν λόγω μάρτυρας, απαντώντας σχετική ερώτηση που του είχε υποβληθεί από το συνήγορο των Κατηγορουμένων 2 και 3: «... αυτά είναι τα εντάλματα που έκδωσε το Δικαστήριο για τα δύο πρόσωπα, με βάση τα οποία εκδόθηκε το ΕΕΣ και όταν ήρθαν στην Κύπρο, συνελήφθηκαν με τα συγκεκριμένα εντάλματα» (βλ. πρακτικό ημερ. 25/05/2020, σελ. 30).

Σημειώνεται ότι η ανωτέρω μαρτυρία, δεν ήταν υπόψη του Δικαστηρίου όταν εξέδωσε την Ενδιάμεση Απόφασή του ημερ. 07/08/2019, ούτε ασφαλώς και του Εφετείου όταν εξέδωσε την απόφασή του, στις 11/12/2019.

Αποφασίζοντας κατά πόσο υπήρξε παρανομία στην όλη διαδικασία σύλληψης και προσαγωγής των Κατηγορουμένων στο Δικαστήριο, το Εφετείο, αναφέρει στις σελίδες 9 και 10 της, ως άνω, απόφασής του, τα ακόλουθα:

*«Κατά συνέπεια, τα εθνικά εντάλματα σύλληψης ακυρώθηκαν, χωρίς συνάρτηση με την μετέπειτα έκδοση των ΕΕΣ, για το λόγο ότι δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν, ως εθνικά εντάλματα σύλληψης, μέσο εξαναγκασμού, στην περίπτωση που οι εφεσεϊόντες θα εντοπιζόνταν στην Κύπρο. Ό,τι αποκλείει το άρθρο 4(2), είναι ο εξαναγκασμός του προσώπου προς το οποίο επιδόθηκε το κατηγορητήριο στο εξωτερικό να συμμορφωθεί προς τούτο. Εν προκειμένω, όμως, ο «εξαναγκασμός», η σύλληψη, η διακρατική μεταγωγή και η παράδοση στις Αρχές της Δημοκρατίας έγιναν με βάση τα ΕΕΣ και όχι με αποκλειόμενη, από το άρθρο 4(2), εκτέλεση των εθνικών ενταλμάτων σύλληψης. Αντίθετη ερμηνεία, όπως εισηγούνται οι εφεσίβλητοι, με δεδομένη μάλιστα την απόφαση στην υπόθεση **Bob-Dogi**, θα σήμαινε ότι δεν θα μπορούσε ποτέ να εκδοθεί ΕΕΣ επί τη βάσει*

εθνικού εντάλματος σύλληψης το οποίο έχει εκδοθεί μετά από επίδοση του κατηγορητηρίου με βάση το Ν. 2(III)/2000.

Η μεταγενέστερη, συνεπώς, ακύρωση των εθνικών ενταλμάτων σύλληψης δεν συσχετίζεται και ουδόλως επηρεάζει τα ΕΕΣ. Η μετέπειτα ακύρωση τους δεν παραπέμπει σε παρανομία, ως προς τη σύλληψη και προσαγωγή των εφεσιβλήτων, που μόλυνε όλη τη διαδικασία, όπως είναι η εισήγηση των εφεσιβλήτων και όπως έκρινε το πρωτόδικο δικαστήριο.».

Στη συνέχεια της απόφασής του, το Εφετείο ασχολήθηκε με το κατά πόσο η Κατηγορούσα Αρχή ενήργησε με κακή πίστη, δόλο ή άλλο μεμπτό τρόπο, αναφέροντας στις σελίδες 13 και 14 τα ακόλουθα:

«Εν προκειμένω, η κατηγορούσα αρχή δεν ενήργησε με κακή πίστη ή με δόλο, ή άλλο μεμπτό τρόπο. Δεν επιχειρήθηκε η παράνομη ή με οποιοδήποτε αθέμιτο τρόπο εξασφάλιση της παρουσίας των εφεσιβλήτων, όπως ήταν λ.χ. η περίπτωση της υπόθεσης *Bennett* (No. 1) [1994] AC 1, που αφορούσε στην απαγωγή προσώπου στην Νότιο Αφρική και την προσαγωγή του στην Αγγλία με σκοπό τη δίωξη του, χωρίς να τηρηθούν οι νόμιμες διαδικασίες για έκδοση του. Για τον ίδιο λόγο διαφοροποιούνται και οι άλλες σχετικές αποφάσεις στις οποίες παραπεμφθήκαμε από πλευράς εφεσιβλήτων (**R. v. Hartley [1978] NZLR 199, S. Ebrahim [1991] SA 533**). Ούτε είναι λ.χ. η περίπτωση κατά την οποία τα εθνικά εντάλματα είχαν εκτελεστεί στην Κύπρο, εν γνώσει της παραβίασης του άρθρου 4, ώστε να επιτευχθεί η σύλληψη και προσαγωγή των εφεσιβλήτων ενώπιον του Δικαστηρίου. Απλώς αποτέλεσαν σημείο αναφοράς για την έκδοση, από τα κυπριακά δικαστήρια, των ΕΕΣ η εκτέλεση των οποίων έγινε από τις αρμόδιες αρχές των κρατών εκτέλεσης μετά από, περιορισμένο έστω, στο βαθμό που αναγνωρίζεται στα πλαίσια εκτέλεσης ΕΕΣ, έλεγχο από τα δικαστήρια των κρατών αυτών. Η μεταγενέστερη ακύρωση των εθνικών ενταλμάτων, υπ' αυτές τις περιστάσεις, επ' ουδενί στοιχειοθετεί αθέμιτη και καταχρηστική

συμπεριφορά των κυπριακών διωκτικών αρχών και της κατηγορούσας αρχής, κατά τον ουσιώδη χρόνο ή οποτεδήποτε. Έστω κι αν θα έπρεπε να διευκρινιστεί ο λόγος που ζητήθηκαν τα εθνικά εντάλματα και υπήρξε παράλειψη ή παράβλεψη ή άλλο λάθος ως προς τούτο, εύστοχα υποδείχθηκε από πλευράς εφεσείουσας το ακόλουθο απόσπασμα από την υπόθεση **R. v. Burns [2002] EHCACrim 1324**:

«Errors will be made and oversights will occur, and combinations of errors and oversights will take place, which do not justify the conclusion that the process has been abused.»

Στο καταληκτικό δε μέρος της απόφασης του Εφετείου (σελ. 16) τονίζεται:

«Συνεπώς δεν μπορούν να παραπονοούνται οι εφεσίβλητοι ότι επηρεάστηκαν τα δικαιώματά τους, επειδή το δικαστήριο προσπάθησε να διασφαλίσει το θεμελιακό δικαίωμα της παρουσίας τους στη δίκη τους. Ούτε μπορεί να λέγεται, όπως οι εφεσίβλητοι ισχυρίζονται, ότι παραβιάστηκαν τα δικαιώματά τους επειδή βρέθηκαν ενώπιον του Κακουργιοδικείου λόγω της ύπαρξης των εθνικών ενταλμάτων σύλληψης που αργότερα ακυρώθηκαν. Επαναλαμβάνουμε ότι είναι με την εκτέλεση των ΕΕΣ που διασφαλίστηκε η παρουσία τους, η οποία, για τους λόγους που έχουμε ανωτέρω εξηγήσει, δεν μπορούσε να επηρεαστεί από την ακύρωση και την παρεμπόδιση εκτέλεσης των εθνικών ενταλμάτων ως μέσο εξαναγκασμού, εν τη έννοια του άρθρου 4(2).»

Είναι, συνεπώς, φανερό, ότι το Εφετείο οδηγήθηκε στην κατάληξη του πως δεν υπήρξε παρανομία και δεν επηρεάστηκαν δυσμενώς τα δικαιώματά των Κατηγορουμένων, συνεκτιμώντας, ανάμεσα σε άλλες παραμέτρους, ότι η παρουσία των Κατηγορουμένων 2 και 3, στο Δικαστήριο, εξασφαλίστηκε με την εκτέλεση των ΕΕΣ και όχι με την εκτέλεση των ημεδαπών ΕΣ. Υπό τα νέα, ως άνω, δεδομένα κρίνουμε ότι η παράλειψη της Κατηγορούσας Αρχής να θέσει

υπόψη του Δικαστηρίου τα πιο πάνω πραγματικά γεγονότα, αντικειμενικά κρινόμενη, συνιστά μεμπτή στάση και συμπεριφορά, η οποία, σε συνάρτηση με τη διαπιστωθείσα παρανομία η οποία εκπηγάξει από την ακύρωση των ενταλμάτων σύλληψης, καθιστά την όλη διαδικασία προσαγωγής των Κατηγορουμένων ενώπιον του Δικαστηρίου καταχρηστική.

Δεν αποφαινόμεστε, πως υπήρξε σκόπιμη παραπλάνηση του Δικαστηρίου εκ μέρους της Κατηγορούσας Αρχής, ως εισηγήθηκε ο συνήγορος των Κατηγορουμένων 2 και 3. Εκείνο που της καταλογίζεται είναι πως όφειλε να είχε θέσει υπόψη του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι οι Κατηγορούμενοι 2 και 3, είχαν προσαχθεί μετά από την εκτέλεση των ημεδαπών ΕΣ, πέρα και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι τα ΕΕΣ, στη βάση των οποίων είχαν μεταφερθεί στην Κύπρο, εκδόθηκαν με βάση τα ΕΣ. Αυτή δε η υποχρέωση της Κατηγορούσας Αρχής, προέβαλλε επιτακτική, ενόψει της προώθησης εισήγησης πως τα ΕΕΣ, στη βάση των οποίων, κατά τον, τότε, ισχυρισμό της, είχαν προσαχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν είχαν προσβληθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο, όπως είχαν προσβληθεί τα ημεδαπά ΕΣ.

Η καταχρηστική, όμως, συμπεριφορά της Κατηγορούσας Αρχής, δεν περιορίζεται μόνο στα ανωτέρω, αλλά εκτείνεται και στο γενικότερο τρόπο που ενήργησε για να επιτύχει την εκτέλεση των ΕΕΣ που είχε εξασφαλίσει εναντίον των Κατηγορουμένων 2 και 3. Ειδικότερα:

- Σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 2, καθόρισε στις κατηγορίες που του απέδωσε, ως τόπο διάπραξης αποκλειστικά τη Λευκωσία, με προφανή σκοπό την εξασφάλιση της εκτέλεσης του ΕΕΣ από το αρμόδιο Ελληνικό Δικαστήριο. Έκδηλα, όμως, η αναφορά αυτή δεν συμβαδίζει με τη μαρτυρία που κατατέθηκε από την οποία προκύπτει ότι:
 - (α) Ο Κατηγορούμενος 2 ήταν Έλληνας υπήκοος και είχε ως έδρα των δραστηριοτήτων του καθώς και τη συνήθη διαμονή του την Ελλάδα.

- (β) Δεν υπήρχε μαρτυρία ότι είχε ταξιδέψει στην Κύπρο, κατά το χρόνο διάπραξης των αδικημάτων που του αποδίδονται με το κατηγορητήριο (το έτος 2013).
- (γ) Αντίγραφο της σύμβασης συμβουλευτικών υπηρεσιών (**Τεκμήριο 9**) ναι μεν εντοπίστηκε στα γραφεία της Κατηγορούμενης 6 στη Λευκωσία, όπως υποδείξαμε πιο πριν, αλλά υπήρχε και στα γραφεία της Focus στην Αθήνα, γεγονός που επίσης προκύπτει από τη μαρτυρία. Υποδεικνύεται συναφώς πως αντίγραφο της υπό αναφορά σύμβασης είχε παραδοθεί από τον Κατηγορούμενο 2 στην Ανακρίτρια στα πλαίσια του υπομνήματος του (βλ. σελ. 5 **Τεκμηρίου 5**)

Η Κατηγορούσα Αρχή, παρά το γεγονός ότι κατείχε την πιο πάνω μαρτυρία (η οποία, σημειωτέον, είχε εξασφαλιστεί στα πλαίσια δικαστικής συνδρομής από τον Οκτώβριο του έτους 2013, στο στάδιο των ανακρίσεων) απέφυγε να περιλάβει στο κατηγορητήριο ως τόπο διάπραξης των αδικημάτων και την Ελλάδα. Τούτο, κατά την κρίση μας, με εμφανή σκοπό την επίτευξη της εκτέλεσης του ΕΕΣ που άλλως πως δεν θα είχε εκτελεστεί, αφού είναι βέβαιο πως ήταν υπόψη της ότι με βάση το Ελληνικό Δίκαιο, τα Ελληνικά Δικαστήρια δεν εκδίδουν τους υπηκόους τους όταν τα αδικήματα διαπράττονται εν μέρει και στην Ελλάδα. Τούτο, όπως εύστοχα υπέδειξε ο συνήγορος του Κατηγορούμενου 2, δέχθηκε και ο ανακριτής της υπόθεσης MK62, αναφέροντας ότι για το λόγο αυτό το αρμόδιο Ελληνικό Δικαστήριο αρνήθηκε την εκτέλεση του ΕΕΣ αναφορικά με τον Κυριάκο Μάγειρα. Υποδεικνύεται ότι το γεγονός αυτό προκύπτει και από το φάκελο της Παραπομπής.

- Αναφορικά με τον Κατηγορούμενο 3, όπως υποδεικνύεται πιο πάνω, η αρμόδια Κυπριακή Αρχή πληροφόρησε ή καλύτερα παραπληροφόρησε το αρμόδιο Δικαστήριο της Ρουμανίας ότι τα αδικήματα που αντιμετωπίζει διαπράχθηκαν μεταξύ της περιόδου Φεβρουαρίου 2006 και Σεπτεμβρίου 2009, ενώ με βάση τη μαρτυρία που είχε στη διάθεσή της η Κατηγορούσα Αρχή και η οποία εν τέλει κατατέθηκε στο Δικαστήριο, η εμπλοκή του Κατηγορούμενου 3 στη διάπραξη των

αδικημάτων που αντιμετωπίζει εξαντλείται μέχρι την 27/07/2007, ημερομηνία που μεταφέρθηκε το ποσό του €1 εκ., ως έχει αναφερθεί πιο πάνω.

Όπως δε σημειώνει το Δικαστήριο της Ρουμανίας στη σχετική απόφασή του, με την οποία αποφάσισε την εκτέλεση του ΕΕΣ (**Τεκμήριο 315**), με βάση τη Ρουμάνικη νομοθεσία, τα αδικήματα θα παραγράφονταν, στην περίπτωση που είχαν διαπραχθεί το έτος 2007.

Όλα τα ανωτέρω, σωρευτικά και αντικειμενικά κρινόμενα, συνιστούν κατάχρηση της διαδικασίας, αφού με την όλη στάση της η Κατηγορούσα Αρχή απέκτησε αθέμιτα πλεονεκτήματα εις βάρος των Κατηγορουμένων 2 και 3, επιτυγχάνοντας την εκτέλεση των ΕΕΣ και την προσαγωγή τους ενώπιον του Δικαστηρίου, ενώ:

- 1) Τα εντάλματα σύλληψης, με βάση τα οποία οδηγήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, είχαν εκδοθεί παρανόμως, ως αποφάσισε μεταγενέστερα η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου.
- 2) Τόσο στο κατηγορητήριο όσο και στο ΕΕΣ αναφέρεται ως τόπος διάπραξης των αδικημάτων που αντιμετωπίζει ο Κατηγορούμενος 2 αποκλειστικά η Λευκωσία, ενώ από τη μαρτυρία που είχε στη διάθεσή της η Κατηγορούσα Αρχή και τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ως τόπος διάπραξης η Λευκωσία και η Αθήνα.
- 3) Τόσο στο κατηγορητήριο όσο και στο ΕΕΣ αναφέρεται ως χρόνος διάπραξης για τα αδικήματα που αντιμετωπίζει ο Κατηγορούμενος 3 η περίοδος Φεβρουαρίου 2006 - Σεπτεμβρίου 2009, ενώ με βάση τη μαρτυρία που είχε στη διάθεσή της η Κατηγορούσα Αρχή και που εν τέλει κατατέθηκε, η κατ' ισχυρισμό παράνομη δράση του εξαντλείται μέχρι τις 27/07/2007.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους ναι, υπάρχει κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας και για τους Κατηγορούμενους 2 και 3 και διατάσσεται η διακοπή

της δίκης εναντίον τους και η απαλλαγή τους από όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν. Η κατάληξη αυτή για τον Κατηγορούμενο 3 είναι επιπρόσθετη της κατάληξης για έλλειψη δικαιοδοσίας.

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ

Όπως επισημάναμε, όλοι οι συνήγοροι εισηγήθηκαν ότι η Κατηγορούσα Αρχή απέτυχε να αποδείξει εκ πρώτης όψεως υπόθεση σε όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν οι Κατηγορούμενοι. Ενόψει της κατάληξής μας για απαλλαγή των Κατηγορουμένων 1, 2, 3 και 6, λόγω κατάχρησης της διαδικασίας και επιπρόσθετα, για έλλειψη δικαιοδοσίας σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 3, παρέλκει νομικά η ανάγκη να εξετάσουμε κατά πόσο έχουν στοιχειοθετηθεί οι κατηγορίες εναντίον τους. Θα περιοριστούμε συνεπώς στους εναπομείναντες Κατηγορούμενους 4, 7 και 8.

Έχουμε ήδη προβεί σε κάποιες επισημάνσεις για το εύρος της μαρτυρίας και τα πολλαπλά θέματα που καλύπτει. Για τους λόγους που, πολύ συνοπτικά, επεξηγούμε στη συνέχεια, κρίνουμε ότι έχει στοιχειοθετηθεί επαρκώς εκ πρώτης όψεως υπόθεση για τις Κατηγορούμενες 7 και 8.

Κατηγορούμενη 7

Όπως έχουμε ήδη επισημάνει, ήταν με βάση τη μαρτυρία η οντότητα που φέρεται να υποσχέθηκε στον Κατηγορούμενο 1, μέσω του ΑΒ και εν τέλει υλοποίησε τα αθέμιτα ανταλλάγματα στα οποία έχουμε κάνει πλειστάκις αναφορά πιο πριν. Φέρεται, επίσης, να απέκτησε τον έλεγχο της ΛΚΤ, με τον τρόπο που επίσης αναφέρθηκε και όπως πολλοί μάρτυρες και εμπειρογνώμονες έχουν επεξηγήσει.

Τα ζητήματα της διατύπωσης του κατηγορητηρίου και της εμπλοκής της ΜΕΒ, τα οποία ήγειρε με την αγόρευση του ο κ. Χαβιαράς τα έχουμε καλύψει νωρίτερα. Όσον αφορά την εισηγήση πως ουδεμία μαρτυρία την εμπλέκει με τη μεταφορά του €1 εκ. από το λογαριασμό της FOCUS στο λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6, είναι αρκετό να υποδείξουμε πως με βάση το **Τεκμήριο**

298, η αρχική οδηγία για την υπό αναφορά μεταφορά είχε δοθεί από τον Μάγειρα ο οποίος με βάση τη μαρτυρία του ανακριτή της υπόθεσης (MK62) φέρεται να ήταν στέλεχος της Κατηγορούμενης 7.

Θα επαναλάβουμε για ακόμη μια φορά πως δεν προσφέρεται αυτό το στάδιο για αξιολόγηση της ευρύτατης μαρτυρίας που καλύπτει όλα τα πιο πάνω θέματα.

Κρίνουμε ότι στοιχειοθετήθηκε, επαρκώς, εκ πρώτης όψεως υπόθεση για την Κατηγορούμενη 7 σε όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει.

Κατηγορούμενη 8

Δεν προτιθέμεθα να επαναλάβουμε τη μαρτυρία με βάση την οποία φέρεται να συνήργησε με την Κατηγορούμενη 7 και τον ΑΒ, για το κατ' ισχυρισμό σχέδιο εξασφάλισης πόρων για αθέμιτες καταβολές χρημάτων σε διάφορα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και στον Κατηγορούμενο 1, μέσω της Κατηγορούμενης 6.

Η καταβολή του €1 εκ. από το λογαριασμό της FOCUS που διατηρούσε στην ΜΕΒ δεν τελεί υπό αμφισβήτηση. Έχουμε, επίσης, επισημάνει πως με βάση την προσκομισθείσα μαρτυρία, η κατ' ισχυρισμό σύμβαση συμβουλευτικών υπηρεσιών (**Τεκμήριο 9**), φέρεται να ήταν εικονική και ετεροχρονισμένη.

Καταλήγουμε ότι έχει στοιχειοθετηθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση για όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει.

Κατηγορούμενη 4

Αντίθετα σε σχέση με την Κατηγορούμενη 4 κρίνουμε πως δεν έχει προσκομιστεί επαρκής μαρτυρία για στοιχειοθέτηση των κατηγοριών που αντιμετωπίζει.

Υπενθυμίζουμε ότι η Κατηγορούμενη 4 αντιμετωπίζει τις κατηγορίες 23-30 που αφορούν στα αδικήματα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με τις αναφερθείσες, ως άνω, λεπτομέρειες.

Έχοντας μελετήσει το μαρτυρικό υλικό διαπιστώσαμε ότι η μαρτυρία που τη συσχετίζει με την υπόθεση είναι:

- (α) Το γεγονός ότι ήταν διευθύντρια της Κατηγορούμενης 6 την περίοδο μεταξύ 17/06/2006 μέχρι την 01/02/2010.
- (β) Το γεγονός ότι με βάση το υπόμνημα του Κατηγορούμενου 2 (**Τεκμήριο 5**) και προφορικών δηλώσεων του Κατηγορούμενου 1 σε δημοσιογράφο (MK21), φέρεται να ήταν το πρόσωπο που υπέγραψε, δια λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6, τη σύμβαση συμβουλευτικών υπηρεσιών (**Τεκμήριο 9**).

Υποδεικνύεται ότι στο στάδιο των αγορεύσεων, το Δικαστήριο κάλεσε το συνήγορο της Κατηγορούσας Αρχής να υποδείξει την ύπαρξη άλλης τυχόν μαρτυρίας που εμπλέκει την Κατηγορούμενη 6 και ανέφερε πως δεν έχει εντοπίσει, πέραν της ως άνω, άλλη μαρτυρία.

Κρίνουμε πως τα πιο πάνω μέρη της μαρτυρίας δεν είναι ικανοποιητικά ώστε να στοιχειοθετείται, εξ αντικειμένου, εκ πρώτης όψεως υπόθεση για τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει η Κατηγορούμενη 4.

Το γεγονός ότι ήταν η μόνη διευθύντρια για την αναφερθείσα περίοδο δεν εξυπακούει γνώση για την όποια διάπραξη των αδικημάτων. Ιδιαίτερως, μάλιστα, ενόψει της θέσης που προώθησε η Κατηγορούσα Αρχή, μέσω του λογιστή της Κατηγορούμενης 6 (MK33) και άλλων μαρτύρων που διετέλεσαν υπάλληλοι της Κατηγορούμενης 6, ότι ο Κατηγορούμενος 1 είχε την αποκλειστική διοίκηση και διαχείριση της Κατηγορούμενης 6. Υποδεικνύεται δε ότι ο λογιστής (MK33) ανέφερε πως η σύμβαση συμβουλευτικών υπηρεσιών μαζί με την απόδειξη είσπραξης του €1 εκ. (**Τεκμήρια 9 και 12**) του είχαν παραδοθεί από τον Κατηγορούμενο 1 τον Οκτώβριο 2013. Ανέφερε επίσης πως

τις πληροφορίες για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων τις έπαιρνε από τον Κατηγορούμενο 1 και ουδέποτε συζήτησε οτιδήποτε αφορούσε την Κατηγορούμενη 6 με την Κατηγορούμενη 4.

Όσον αφορά τη μεταφορά του ποσού του €1 εκ. από το λογαριασμό της Κατηγορούμενης 6 στην Αθήνα στο λογαριασμό του Κιζουρίδη στην Κύπρο το Σεπτέμβριο του 2009, ουδεμία μαρτυρία εμπλέκει την Κατηγορούμενη 4, είτε με τις οδηγίες για τη μεταφορά του ποσού είτε με άλλη προσωπική της διαμεσολάβηση. Τουναντίον, ο μάρτυρας που κλήθηκε από την Τράπεζα για να εξηγήσει τη μεταφορά του ποσού (ΜΚ16), ανέφερε πως ο Κατηγορούμενος 1 ήταν το πρόσωπο που εξουσιοδοτήθηκε και διαχειριζόταν το λογαριασμό που είχε ανοιχθεί στην ΜΕΒ και ουδεμία εμπλοκή είχε η Κατηγορούμενη 4.

Σε σχέση με τις αναφορές που περιέχονται στο υπόμνημα του Κατηγορούμενου 2 και τις φερόμενες προφορικές δηλώσεις του Κατηγορούμενου 1 σε δημοσιογράφο, θα αρκεστούμε να υποδείξουμε την πάγια νομολογιακή αρχή ότι οι δηλώσεις στις οποίες προβαίνει ένας κατηγορούμενος σε τρίτους, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν εις βάρος συγκατηγορούμενου του. Αποτελεί καλά θεμελιωμένη αρχή πως μόνο όταν ο κατηγορούμενος καταθέσει ενόρκως, οπότεν η μαρτυρία του υπόκειται σε αξιολόγηση (και αυτό υπό προϋποθέσεις), θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη εναντίον συγκατηγορούμενου. Υπό άλλες συνθήκες, δηλώσεις προς τρίτους, ομολογίες ή ανώμοτες δηλώσεις κατηγορουμένων, συνιστούν μαρτυρία μόνον εναντίον τους και όχι εναντίον των συγκατηγορουμένων τους (βλ. **Miliotis v. The Police** (1971) 2 C.L.R. 292, **Νεάρχου v. Αστυνομίας** (1996) 2 Α.Α.Δ. 38, **Αριστοφάνους v. Αστυνομίας** (2011) 2 Α.Α.Δ. 450).

Με βάση τα πιο πάνω, κρίνουμε πως δεν έχει αποδειχθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει η Κατηγορούμενη 4.

Ο συνήγορος της Κατηγορούμενης 8 εισηγήθηκε ότι παραβιάζεται η αρχή **nullum crimen, nulla poena sine lege**, σε σχέση με τις κατηγορίες 23 και 27 που αντιμετωπίζει. Επί τούτου θα συμφωνήσουμε με το συνήγορο της

Κατηγορούσας Αρχής ότι η περίπτωση είναι κατάλληλη ώστε να ασκήσουμε τις εξουσίες που παρέχονται στο Δικαστήριο από τα άρθρα 83(1) και 84 του Κεφ. 155, με την τροποποίηση των ως άνω κατηγοριών, δια της αντικατάστασης του Ν. 188(Ι)/2007 με τον **περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμο του 1996 (Ν. 61(Ι)/1996)**, που βρισκόταν σε ισχύ κατά τον επίδικο χρόνο (Ιούλιο 2007).

Δεν θεωρούμε ότι με την τροποποίηση του κατηγορητηρίου, ως άνω, θα επηρεαστούν δυσμενώς τα δικαιώματα της Κατηγορούμενης 8, εφόσον το αδίκημα και το λεκτικό των άρθρων των δύο νομοθετημάτων είναι πανομοιότυπο. Επιπρόσθετα, η ποινή φυλάκισης που προβλέπεται στα δύο νομοθετήματα είναι η ίδια (14 χρόνια στην περίπτωση που γνώριζε και 5 χρόνια στην περίπτωση που όφειλε να γνωρίζει) ενώ προβλέπεται αυξημένη χρηματική ποινή στο νέο νομοθέτημα.

Διαφοροποιείται, ως εκ τούτου, η παρούσα περίπτωση από την υπόθεση **Σάββα ν. Δήμου Πάφου** (2011) 2 Α.Α.Δ. 496, στην οποία κρίθηκε εσφαλμένη η απόφαση του Πρωτόδικου Δικαστηρίου, αφενός επειδή καταδίκασε τον εκεί κατηγορούμενο, κρίνοντας πως δεν απαιτείτο η τροποποίηση του κατηγορητηρίου, αφού το ίδιο αδίκημα προβλεπόταν και στο νέο νομοθέτημα το οποίο ίσχυε κατά τον επίδικο χρόνο και αφετέρου, επειδή η νέα νομοθετική πρόνοια (Ν. 47(Ι)/97) προέβλεπε μεγαλύτερη ποινή από την αντίστοιχη του καταργηθέντος Νόμου (Ν. 84/63). Παραβιάστηκε έτσι η αρχή του άρθρου 85(4) με βάση την οποία η ποινή στην οποία θα υπόκειται ο κατηγορούμενος, μετά την τροποποίηση, δεν θα είναι μεγαλύτερη από εκείνη στην οποία θα υπόκειται αν καταδικαζόταν με βάση το αρχικό κατηγορητήριο.

Στην κρινόμενη περίπτωση, ως επεξηγείται πιο πάνω, η ποινή που προβλέπεται στο νέο νομοθέτημα είναι η ίδια.

Συνοψίζοντας, για όλους τους λόγους που έχουμε εξηγήσει, οι Κατηγορούμενοι 1, 2, 3 και 6 απαλλάσσονται από όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν, λόγω κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας και επιπρόσθετα,

σε σχέση με τον Κατηγορούμενο 3, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας των Κυπριακών Δικαστηρίων να εκδικάσουν την υπόθεση.

Η Κατηγορούμενη 4 αθώνεται και απαλλάσσεται από όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει, λόγω μη στοιχειοθέτησης εκ πρώτης όψεως υπόθεσης.

Εναντίον των Κατηγορουμένων 7 και 8, έχει στοιχειοθετηθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση σε όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν. Για τους λόγους που εξηγήσαμε πιο πάνω, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται στο Δικαστήριο από τα άρθρα 83(1) και 84 του Κεφ. 155, εκδίδουμε διάταγμα τροποποίησης των κατηγοριών 23 και 27 που αντιμετωπίζει η Κατηγορούμενη 8, δια της αντικατάστασης του περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου 188(I)/2007, με τον περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμο 61(I)/1996, ώστε η Έκθεση του Ποινικού Αδικήματος στις δύο κατηγορίες (23 και 27) να διαβάζεται ως ακολούθως:

«Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 4(1)(iii)(2), 5, 7, και 8 του περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμου του 1996 (61(I)/1996).».

Κατά τα άλλα οι λεπτομέρειες των δύο κατηγοριών παραμένουν ως έχουν.

(Υπ.) Λ. Καλογήρου, Π.Ε.Δ.

(Υπ.) Στ. Σταύρου, Π.Ε.Δ.

(Υπ.) Ε. Γεωργίου-Αντωνίου, Α.Ε.Δ.

Πιστόν Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

/κπ